

RANDKRANT

Maandblad over de Vlaamse Rand · september 2016 · jaar 20 · #06

FR · DE · EN

traductions
Übersetzungen
translations

Heel de wereld kan meekijken
**Plantentuin digitaliseert
herbarium**

Gordelfestival
**Op verkenning langs
de Kapittelbeek**

Herman Van Rompuy
**'In de politiek kan je moeilijk
gelukkig zijn'**

+ AGENDA

Meaulnes
**Gerolf Van de Perre schildert
een wandeling door een boek**

Pat Van Hemelrijck: 40 jaar theater

**'Met een frisse kop
aan iets nieuws beginnen'**

Karolin Geyskens uit Overijse werd vorige maand door Kristin Van Orshoven aangeduid om **deketing** voort te zetten.

28
32

Een open geest

Karolin Geyskens is moeder van vier kinderen en woont sinds enkele jaren in Overijse. 'Ik ben geen kind van de Rand. Ik ben opgegroeid in Aarschot, mijn echtgenoot in Lummen. Na onze studies hebben we enkele jaren in Brussel gewoond. Een leuke tijd, maar ik verlangde naar een groenere omgeving. Die heb ik hier gevonden.'

'Waarom ik niet terug naar de heimat trek? Ik vind het een voordeel om dicht bij de stad te blijven. Ook Leuven is niet veraf om eens uit te gaan eten, een museum te bezoeken of gewoon de sfeer op te snuiven. Niets leuker om met het gezin te ontdekken wat er allemaal te beleven valt in een grote stad.'

Geyskens is overtuigd van de vele voordelen die de Rand heeft. Als ze toch één nadeel van de Rand moet noemen, is het de mobiliteit. 'Veel mensen zeggen het waarschijnlijk, maar het is ook zo. Voor het werk in Alsemberg rijd ik altijd door het Zoniënwoud, dan trek ik mij van die files niets aan. Heerlijk om dan rondom mij te kijken. Maar als we vrienden willen bezoeken, weeg ik soms af of het de moeite loont. Als ik alleen ga, zal ik de moed opbrengen, maar als je met vier kinderen in de file moet staan, blijf ik al eens sneller thuis, ondanks dat ik daardoor aan sociaal contact inboet.'

MENSEN KENNEN

Hoe zit het met het sociaal contact in de Rand? 'Het is een diverse regio met heel wat nationaliteiten. Bovendien woon ik in een grote en uitgestrekte gemeente. Dat iedereen hier iedereen kent, gaat misschien te ver. Ik merk wel dat het nauw samenhangt met gelijke interesses of bezigheden. Zo heb ik

een vriendenkring opgebouwd met ouders die ik aan de schoolpoort ontmoet. Of je leert mensen kennen via je kinderen.'

'Mijn man en ik zijn ook sportief en gaan dikwijls lopen. Daardoor kan je gelijkgezinden vinden met wie je een band opbouwt. De plekken waar je hier in het groen kan lopen, vind je op wandelafstand. Waar ik ben opgegroeid, moest je eerst enkele kilometers met de wagen rijden om in een bos of in de velden te kunnen lopen.'

UITDAGINGEN

Geyskens neemt regelmatig de kinderen mee naar het groen om te wandelen of te spelen. Vier kinderen grootbrengen in de Rand, hoe gaat dat? 'Ik denk niet dat het moeilijker of anders is dan elders. Ik ben wel twee jaar thuis gebleven om mij met de opvoeding bezig te houden. Daar doe ik nog een jaartje bij, daarna ga ik opnieuw aan de slag als leerkracht. Veel hangt af van wat je je kinderen wil bijbrengen. Ik spoor hen aan om altijd open te staan voor veel dingen, geïnteresseerd te zijn in het leven en nieuwe uitdagingen aan te gaan. Dat hangt volgens mij niet samen met de plek waar je woont.'

Uitdagingen zoeken, dat is ook wat Geyskens doet. 'Anderen zullen met vier jonge kinderen hun handen vol hebben, maar ik wil fris blijven en een open geest hebben. Daarom studeer ik nu vroedkunde. Of ik daar later iets mee ga doen? Waarschijnlijk niet, het is te moeilijk te combineren met mijn werk, dat van mijn man en de kinderen. Ik ben gewoon gepassioneerd door het nieuwe leven.'

TEKST Jens De Smet • FOTO Filip Claessens

AGENDA
SEPTEMBER
2016

UIT IN DE RAND

Stad en (West)rand

VIBA Cultuurevenementen in Overijse...
WVA ...
WVA ...
WVA ...

Een kwartier voor de aanvang

WVA ...
WVA ...
WVA ...
WVA ...

ABONNEMENT 15 € voor wie in de Rand woont, 20 € voor wie buiten de regio woont (9 nrs/jaar). • Rekeningnr. IBAN BE 58 0910 2113 1679

VERDELING RandKrant september wordt bus-aan-bus verdeeld in Meise, Merchtem, Asse, Wemmel, Dilbeek, Sint-Pieters-Leeuw, Drogenbos, Linkebeek, Beersel en Sint-Genesius-Rode.

12
14

04
16

INHOUD

04

10

20

06 VAN **ASSETOT ZAVENTEM**

09 MIJN**PLEK**

14 OP**VERKENNING**

15 MIJN**GEDACHT**

16 MIDDEN**IN**

19 KWESTIE VAN **SMAAK**

22 INTER**VIEW**

26 **BOUW**WERK

32 GEMENGDE **GEVOELENS**

Zware wateroverlast in de Rand

Ongeveer elke zomer heeft de Rand prijs. Zo ook op 7 juni: zware aanhoudende regenbuien zorgden voor ongekende overstromingen. De beelden van volledig ondergelopen delen van Sint-Pieters-Leeuw waren hallucinant. Hoe komt dat en vooral: wat gaan we eraan doen?

FR

Pat Van Hemelrijk 40 jaar theater

Van Hemelrijk maakt veertig jaar theater. Hij maakte deel uit van het legendarische gezelschap Radeis. Later richtte hij Alibi Collectief op. In al wat hij deed, vormden buitenissige objecten en materialen de rode draad. 'Nu, na 25 jaar Alibi, heb ik enorm veel zin om aan iets nieuws te beginnen.'

EN

'In de politiek kan je moeilijk gelukkig zijn'

'Niets is blijvend. Alles verandert. Met andere woorden: wat je doet, heeft geen eeuwigheidswaarde. Je zogenaamde *legacy* wordt razendsnel door de feiten ingehaald. Het is belangrijk dat je je bewust bent van het relatie van wat je doet.' Een filosofische terugblik van Herman Van Rompuy.

DE

COLOFON RandKrant verschijnt maandelijks (niet in januari, juli en augustus) op 98.000 exemplaren. Het is een uitgave van de Vlaamse Gemeenschap en de provincie Vlaams-Brabant. • **Realisatie** vzw 'de Rand' • **Hoofdredacteur** Geert Selleslach • **Eindredacteur en coördinatie** Ingrid Laporte • **Fotografie** Filip Claessens en David Legréve • **Redacteurs** Michaël Bellon, Mirek Cerny,

Bart Claes, Tina Deneyer, Jens De Smet, Tine De Wilde, Herman Dierickx, Nathalie Dirix, Willy Fluyt, Guido Fonteyn, Patrick Gijssels, Karla Goetvinck, Gerard Hautekeur, Joris Herpol, Joris Hintjens, Ines Minten, Tom Serkeyn, Wim Troch, Fatima Ualgasi, Sofie Van den bergh, Luc Vanheerentals, Lene Van Langenhove en Dirk Volckaerts • **Redactieadres** Kaasmarkt 75, 1780 Wemmel,

tel 02 767 57 89, e-mail randkrant@derand.be, website www.randkrant.be • **Verantwoordelijke uitgever** Guido Decoster, Agentschap Binnenlands Bestuur, Boudewijnlaan 30, 1000 Brussel • **Vormgeving** Jansen & Janssen Creative Content, Gent • **Druk** Corelio, Erpe-Mere • RandKrant wordt gedrukt op FSC(®)-gecertificeerd papier - licentienummer: FSC-C004762

Zware wateroverlast in de Rand

Ongeveer elke zomer heeft de Rand prijs. Zware aanhoudende regenbuien zorgen voor ongekende overstromingen. De beelden van volledig ondergelopen delen van Sint-Pieters-Leeuw waren hallucinant. Hoe komt dat en vooral: wat gaan we eraan doen?

TEKST Luc Vanheerentals • FOTO Filip Claessens

De felle regenbuien, die Vlaanderen in de periode van 27 mei tot eind juni teisterden, hielden ook in een aantal randgemeenten lelijk huis. De felste buien in deze regio vielen op 7 juni toen het aantal tussenkomsten van de brandweer opliep tot 537. Vooral Sint-Pieters-Leeuw en Laag-Kraainem werden die dag zwaar getroffen. Op andere momenten deelden andermaal Grimbergen, Dilbeek, Wemmel, Zaventem, Tervuren, Asse, Beersel in de klappen.

DE OORZAAK

In haar rapport *Wateroverlast 27 mei-8 juni 2016* op www.waterinfo.be schrijft de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) de oorzaak van de

aanhoudende regen toe aan een *omega-blokade*. 'Het weer in Europa werd bepaald door een standvastig hogedrukgebied in de vorm van een Griekse letter omega. Hierdoor kon geen koele Atlantische lucht aangevoerd worden en was er niet veel wind in de atmosfeer. De depressie en vochtige onstabiele lucht vanuit Duitsland en Nederland trokken uiterst langzaam over Vlaanderen waardoor we geconfronteerd werden met een opeenvolging van onweders.' Ook de klimaatverandering laat zich voelen. 'Sinds de jaren 1990 zijn de neerslagextremen met 20 tot 25% gestegen in vergelijking met de ganse meetperiode vanaf het begin van vorige eeuw.' Voor de helft van deze toename ziet VMM een mogelijk verband met de klimaatopwarming.

DE OMVANG

De VMM-pluviometer in Sint-Pieters-Leeuw mat in de periode van 27 mei tot 8 juni een neerslag van 110,11 mm (of liter per m²), terwijl de neerslag op jaarbasis in Ukkel gemiddeld 850 mm bedraagt. De maximale neerslag per uur bedroeg 34,19 mm, wat volgens de VMM slechts één keer om de 44 jaar voorkomt. Op 12 uur tijd werd hier 52,4 mm gemeten, wat slechts één keer om de 18,7 jaar het geval is. In een reactie wijst burgemeester Luc Deconinck

(N-VA) van Sint-Pieters-Leeuw erop dat deze pluviometer zich in het gehucht Negenmanneke bevindt; elders in de gemeente werd door landbouwers nog veel meer neerslag gemeten. 'Op 27 mei werd in Berchem-Oudenaken op 2 uur tijd 55 mm gemeten, op 7 juni in Vlezenbeek in dezelfde tijdspanne liefst 78 mm.'

Vooraf op dinsdagavond 7 juni, toen een felle regenbui 2 uur lang bleef hangen, waren de gevolgen voor Sint-Pieters-Leeuw catastrofaal. Als het klopt dat er die dag verspreid over de gemeente gemiddeld 50 mm gevallen is, impliceert dat een totale neerslag in Sint-Pieters-Leeuw van liefst 2 miljoen m³. Het was dit keer niet de door de VMM beheerde Zuunbeek die voor waterrellende zorgde, maar de kleine beken van 2e en 3e categorie zoals de Vogelzangbeek, Molenbeek en Gaspeldoornbeek die op diverse plaatsen vele tientallen huizen onder water zetten. Het op één uitzondering na niet overlopen van de Zuunbeek in straten was te danken aan de twee wachtbekkens Volsembroek (81.000 m³) en Slesbroek (47.000 m³), die in een recordtempo gevuld werden, en het feit dat het waterpeil van de Zenne niet in die mate steeg dat de Zuunbeek er haar water niet meer kwijt kon. In Negenmanneke kwamen straten blank te staan omdat het water daar niet meer in de Zuunbeek kon wegvloeiën.

De wateroverlast op 7 juni in Kraainem was volgens de VMM vooral afkomstig van de zogenaamde *moerriolen* of zeer grote riolen die parallel lopen met de belangrijkste waterlopen. In Laag-Kraainem mondt de moerriool van de Kleine Maalbeek uit in de moerriool van de Woluwe ter hoogte van de grens tussen het Brusselse en het Vlaamse Gewest. Deze zat die dag 2,5 uur lang overvol, hetgeen in Laag Kraainem resulteerde in overstromingen in de Van Hovestraat en Thumasstraat, waar het water razendsnel steeg tot meer dan 1 m hoog en tientallen huizen onder water kwamen te staan. Volgens VMM-woordvoester Veerle Van Woensel werden deze moerriolen aangelegd om het water van zeer grote verharde oppervlakten hoger op in Kraainem op te vangen. 'Bij een zeer hevige bui zoals op 7 juni kan het water echter niet meer worden opgevangen door de collectoren stroomafwaarts.'

DE REACTIES

Vooreerst wijst de VMM erop dat de wachtbekkens in de Woluwevallei op 7 juni overlast in Vilvoorde en Machelen voorkomen hebben. Ook burgemeester Alexis Calmeyn van Drogenbos zei dat de werken aan de collector onder de Marie Collartstraat die dag 'een ramp hebben vermeden'. Andere gemeenten kondigden nieuwe

plannen aan. Zo vroeg het gemeentebestuur van Dilbeek begin juni de medewerking van landbouwers om erosie tegen te gaan.

Burgemeester Deconinck van Sint-Pieters-Leeuw kondigde eind juni aan dat zijn gemeentebestuur voor de strijd tegen wateroverlast tot 2018 liefst 2,5 miljoen euro extra wil uittrekken. 'We gaan een integraal water-

---

Weersomstandigheden, erosie, te veel beton en de klimaatopwarming blijven voor overstromingen zorgen.

---

beheersingsplan opstellen dat inzet op het vertragen van de afvoer van de neerslag naar de beken en riolen door buffering, aanleg van gecontroleerde overstromingsgebieden, onderhoud, erosiebestrijding en wegwerken van knelpunten in rioleringen en beken.' Deconinck had hierover reeds gesprekken met beheerders van waterlopen en rioolbeheerder Vivaqua. Bestaande plannen zullen versneld worden uitgevoerd. De VMM is inmiddels gestart met de aanleg van een reeds vroeger gepland overstromingsgebied op de Zuunbeek met een capaciteit van 200.000 m³.

Wat de Woluwevallei betreft voerde de provincie samen met het Vlaams Gewest een *modelleringsstudie* uit om het risico op wateroverlast in Zaventem, Vilvoorde, Machelen, Kraainem en Wezembeek-Oppem te beperken. Een eerste conclusie is om het gehele waterbeheer bij VMM onder te brengen. Daarnaast zijn er plannen om te investeren in een automatische sturing. 'Het is niet eenvoudig om een oplossing te vinden voor de wateroverlast in Laag-Kraainem. Er is immers geen plaats meer voor een nieuw wachtbekken. Ook de geplande automatische sturing zal zo'n vloedgolf als die van 7 juni niet volledig kunnen opvangen', zegt Van Woensel. Daarom pleit ze voor lokale maatregelen om water langer vast te houden, zoals de aanleg van regenwaterputten, groendaken, het tegengaan van verharding.

DE PIJNPUNTEN

In haar rapport legt de VMM de vinger op nog meer pijnpunten. 'Vlaanderen heeft sinds 1982 meer dan 130.000 ha ingenomen aan ruimte voor huizen, bedrijfsgebouwen en nieuwe wegen. De grootste toename situeert zich in de suburbane gordel rond Brussel en Antwerpen.' In een reactie stelt Deconinck 'dat min-

der beton iets is waar zijn gemeente nauwlettender op gaat toekijken bij beslissingen over bouwvergunningen'. De VMM pleit ook voor meer *waterrobuust* bouwen en verwijst hierbij naar een pilootproject waarbij in de periode 2013-2015 in Beersel en Sint-Genesius-Rode voor 85 overstromingsgevoelige gebouwen een individueel plan werd opgesteld om deze tegen waterschade te beschermen. 'Ook in Sint-Pieters-Leeuw starten we een project om een 600-tal huizen beter te beschermen tegen wateroverlast', aldus Deconinck.

Wat onderneemt de provincie Vlaams-Brabant, die de waterlopen 2e categorie beheert, om de wateroverlast in de Rand te beperken? De afgelopen jaren werden al overstromingsgebieden aangelegd op de Bollebeek in Asse, de Zierbeek in Sint-Martens-Bodegem, de Molenbeek in Beersel, de Voer in Vossem, de Maalbeek in Grimbergen en Wemmel, de Molenbeek in Lennik en Dilbeek en de Grote Molenbeek in Asse en Merchtem. Er werden werken uitgevoerd aan de Zilverbeek in Overijse, de Tangebeek in Grimbergen en Vilvoorde, de Molenbeek in Alsemberg, de Kelkebeek in Grimbergen en de Ijsse in Overijse. Voor de volgende jaren zijn nog overstromingsgebieden gepland langs de Tangebeek in Vilvoorde en Grimbergen, de Paardewater in Overijse, de Maalbeek in Grimbergen, de Molenbeek in Beersel en de heraanleg van de Molenbeek in Huizingen en Dilbeek. Al 32 gemeenten, waaronder een tiental uit de Rand, werken samen met een provinciale erosiecoördinator. De provincie richtte recent ook een infopunt (016 26 75 02) op waar iedereen terecht kan met vragen over waterlopen.

FR

IMPORTANTES CRUES DANS LE RAND

Le Rand paie presque chaque été de malchance. De sérieuses averses persistantes sont à l'origine d'inondations sans précédent. C'est ainsi que les averses violentes entre le 27 mai et la fin du mois de juin ont frappé une série de communes de la périphérie. Le 7 juin, Sint-Pieters-Leeuw et Laag-Kraainem ont été particulièrement touchées. A d'autres moments, les communes de Grimbergen, Dilbeek, Wemmel, Zaventem, Tervuren, Asse et Beersel ont aussi payé un lourd tribut. Quelles en sont les causes principales? Un énorme blocage – la météo reste 'accrochée' longtemps au même endroit –, de l'érosion, trop de béton et le réchauffement climatique. Bien que des bassins d'attente aménagés récemment à plusieurs endroits aient permis d'éviter le pire, les problèmes causés par l'eau ont à nouveau été considérables. Comment allons-nous pouvoir y remédier?

Taalkoffertjes

VLAAMS-BRABANT Een op de zeven inwoners in Vlaanderen is onvoldoende geletterd. Daardoor kunnen ze moeilijk functioneren in de hedendaagse maatschappij. De *Week van de Geletterdheid* wil aandacht vragen voor deze problematiek en doet dat tijdens de week van 8 tot 14 september via allerlei initiatieven. Een daarvan is een project rond *Thuis in Taal-koffertjes* van de provincie Vlaams-Brabant, samen met een aantal andere partners. 'De Thuis in Taal-koffertjes zullen in de pilootfase van het project uit te lenen zijn in vijf Vlaams-Brabantse bibliotheken, waaronder die van Vilvoorde en Halle', vertelt Saskia Schelfhaut van de provincie Vlaams-Brabant. 'In zo'n koffertje zitten een aantal boekjes in een andere taal en een paar woordloze boekjes. De bedoeling is om bij anderstalige mensen thuis een taalrijke omgeving te promoten. We merken dat zo'n taalrijke omgeving in een deel van de anderstalige gezinnen niet aanwezig is. Er wordt bijvoorbeeld weinig voorgelezen, terwijl dat zo belangrijk is voor de taalontwikkeling.' - TD

 Meer informatie over de Thuis in Taal-koffertjes vind je op www.vlaamsbrabant.be/thuisintaal.

Help minister Vandeurzen!

HALLE-VILVOORDE Het Centrum Algemeen Welzijnswerk (CAW) van Halle-Vilvoorde schrijft een reeks beklivende open brieven aan Vlaams minister van Welzijn Jo Vandeurzen (CD&V) om het personeelstekort en het gebrek aan middelen aan te klagen. Het CAW Halle-Vilvoorde sleept een historisch tekort mee en vreest de nu al krappe dienstverlening te moeten afbouwen. 'We voelen de druk stijgen. Zelfs een eerste gesprek inplannen met nieuwe cliënten lukt niet meer op korte termijn. Elke dag komen er nieuwe aanmeldingen bij van mensen die hulp nodig hebben, maar met minder middelen kunnen we niet meer dezelfde kwaliteit blijven bieden', klinkt het bij de teamcoördinatoren van het CAW Halle-Vilvoorde. Een fragment uit de open brief van Kenny Appelen van slachtofferhulp aan minister Vandeurzen spreekt boekdelen: 'U weet dat het maar enkele weken duurt om te radicaliseren. Weet u ook dat er soms wachtlijsten zijn van enkele maanden vooraleer we iemand kunnen helpen? Al onze teams zijn belangrijke schakels in een ketting die onze maatschappij kan verstevigen. U moet deze ketting van de nodige olie voorzien in plaats van ons droog te leggen. Zeker nu, in deze tijden. Laat ons onze job doen.' - TD

Taal moeder-kind: 30% Nederlands

VLAAMSE RAND Het aantal moeders in de Vlaamse Rand dat Nederlands met haar kinderen praat, is het voorbije jaar opnieuw lichtjes gedaald. Dat blijkt uit nieuwe cijfers van Kind en Gezin. In 2015 ging het nog om 30%, een procent minder dan het jaar voordien. Vooral in de faciliteitengemeenten wordt almaar minder Nederlands gesproken. In Drogenbos staat de teller zelfs op 0%, maar dat cijfer moet enigszins gerelativeerd worden. 'Die 0% moet je wat relativeren. Drogenbos telt 57 jonge gezinnen. Als er bij de dat kleine aantal een paar kinderen bijkomen met wie de moeder geen Nederlands spreekt, dan zit je snel aan 0%. Het gaat sowieso enkel om de taal tussen moeder en kind. Het sluit bijvoorbeeld niet uit dat de moeder naast haar moedertaal ook nog Nederlands spreekt of begrijpt, of dat een ander lid van het gezin Nederlands praat met het kind.' - TD

Neerhof breidt uit

DILBEEK Jeugd- en gezinsboerderij Het Neerhof in Dilbeek gaat uitbreiden. De boerderij van de Vlaamse Gemeenschapscommissie wil er een waterspeelzone en een avontuurlijk speeldomein bij. In de waterspeelzone komen een aantal waterpartijen rond een regenwaterput. De kinderen zullen er onder meer kunnen spelen met waterpompen en in watervalletjes. In het bosje in de uithoek van de speelweide komt een klimparcours. Het speelbos moet in de toekomst nog kunnen groeien, nu het Neerhof er al nieuwe bomen heeft aangeplant. In het avontuurlijke speeldomein komen ook een heel aantal speeltuigen in natuurlijke materialen. Het Neerhof hoopt dat de overheid snel met de nodige middelen over de brug komt. Maar ook als dat niet het geval is en het een werk van lange adem wordt, wil de boerderij stap voor stap de plannen realiseren. - TD

 Meer informatie vind je op www.neerhof-vzw.be

Allez circuler

HALLE In Halle is onlangs het nieuwe circulatieplan goedgekeurd. 'Vanaf 2017 treedt het plan in werking', legt burgemeester Dirk Pieters (CD&V) uit. 'Wie de stad in of uit wil rijden, zal dat vanaf dan via lussen doen. Die vier lussen zijn niet of nauwelijks verbonden en moeten de automobilisten naar hun bestemming leiden zonder het hele stadscentrum te moeten doorkruisen. Een aantal straten worden *geknipt*, zodat de auto's niet meer door het centrum kunnen rijden. Dat is het geval voor de Volpestraat, de Victor Baetensstraat en de Vuurkruisstraat. Parkeren in het centrum is voorbehouden voor bewoners en kort parkeren. Lang parkeren zal alleen nog kunnen op de parkings aan de rand van de stad.' Op vraag van de handelaars komt er op drukke momenten een shuttledienst tussen het centrum en de stadsrandparkings. Straten die eenrichtingsverkeer worden, krijgen extra parkeerplaatsen aan beide kanten van de weg. • TD

 Meer informatie over het nieuwe verkeersplan vind je op www.halle.be.

116.000 euro voor 10 initiatieven

VLAAMSE RAND De minister van de Vlaamse Rand, Ben Weyts (N-VA), heeft via de zogenaamde impuls-subsidies 116.000 euro uitgedeeld aan tien initiatieven in de Vlaamse Rand. 'De middelen zijn beperkt, dus ik investeer zeer gericht in deze projecten', aldus de minister. 'Het gaat om een impuls om het bestaande gemeenschapsleven te versterken en anderstaligen te betrekken bij het Nederlandstalige gemeenschapsleven. Van de 33 projecten die werden ingediend, zijn er 10 weerhouden. Het gaat onder meer om projecten als *Lezen is leuk* en de *Taalateliers* die het Nederlands versterken als verbindende taal in de Vlaamse Rand. Laagdrempelige evenementen als het straattheaterfestival *Strapatzen* en het festival *Mekitburn* nodigen nieuwkomers dan weer uit om deel te nemen aan ons gemeenschapsleven.' Grote slokop is het initiatief *Expat op pad* rond het onthaal van de expats in de Vlaamse Rand, dat met 60.000 euro meer dan de helft van de totale subsidiepot krijgt. 'Het is een onafhankelijke jury die over de geselecteerde projecten en het subsidiebedrag beslist. Ik ben blij dat de jury ook dit project heeft geselecteerd, want de expats zijn een moeilijk te bereiken doelgroep die we niet links mogen laten liggen.' Tegen uiterlijk half oktober kunnen er nieuwe subsidieaanvragen worden ingediend. • TD

 Meer informatie vind je op www.vlaamserand.be.

Het gemeentebestuur van **Tervuren** heeft een bouwaanvraag ingediend om de open ruimte achter het nieuwe gemeentehuis opnieuw aan te leggen als een groot park, waarbij de historische Koninklijke Moestuin in ere zal worden hersteld.

- De kunstacademie August De Boeck in **Asse** krijgt binnen enkele jaren een nieuwbouw op de Asphaltcosite. De afdelingen Beeld en Pop & Jazz krijgen tijdelijk onderdak in containers.
- De provincie Vlaams-Brabant en vzw 'de Rand' lanceerden een nieuwe promotiecampagne waarbij in de Vlaamse Rand 380.000 folders worden verdeeld om anderstaligen warm te maken voor een cursus Nederlands.
- De mobiele en vaste camera's met nummerplaattherkenning blijken zeer efficiënt in de strijd tegen criminaliteit in de **Druivenstreek**. De lokale politie heeft hiermee verschillende gestolen wagens kunnen terugvinden en meerdere diefstallen kunnen ophelderen.
- De sfeer zat er in **Vilvoorde** bij de eerste editie van Marktrock meteen goed in met onder andere optredens van Clouseau, Stan Van Samang en Regi die enkele duizenden bezoekers lokten.
- 174 of 56% van de gemeenten in Vlaanderen kampen met een tekort aan huisartsen, zo blijkt uit een overzicht van het Agentschap Zorg en Gezondheid. In onze regio is er een tekort in **Asse, Beersel, Grimbergen, Halle, Hoeilaart, Overijse, Sint-Genesius-Rode, Sint-Pieters-Leeuw, Vilvoorde**.
- Het Dorp in **Mollem** wordt langdurig afgesloten voor doorgaand verkeer omdat de riolering, die dateert van begin vorige eeuw, op instorten staat.
- Er komt een rollend fonds voor welzijnsinvesteringen in Vlaams-Brabant met 2,5 miljoen euro Vlaams geld om de historische achterstand op het vlak van welzijn in onze regio weg te werken.
- Het rad van de Liermolen aan de Maalbeek in **Grimbergen** kan na lange restauratiewerken opnieuw draaien.
- Eén op de vier flitspalen langs gewestwegen in Vlaams-Brabant werkt niet, zo blijkt uit cijfers van Vlaams minister van Mobiliteit Ben Weyts (N-VA).
- De Onze-Lieve-Vrouwekerk in **Alseberg** heeft na maanden renovatiewerk haar uurwerk terug: de wijzers en de platen moes-

ten er een tijdje af voor onderhoud. De eigenlijke restauratie van de kerk start over een paar jaar. • De glasramen van kerk van **Merchtem** zijn gerestaureerd. • **Kobbegeem** krijgt voorlopig geen vermelding in het Guinness Book of World Records omdat de poging van de lambic- en geuzebrouwerij Mort Subite om de grootste tournée générale ooit te geven, strandde op 95 mensen van het record dat op 1.236 blijft staan. • De rioleringswerken voor de nieuwe wijk Erasmus Gardens dwars onder de grote rotonde aan het Erasmusziekenhuis zijn gestart. Hierdoor mag **Vlezenbeek** zich aan vijf maanden extra verkeersdruk verwachten. • De rijstroken van de grote ring worden vanaf september 2016 op verschillende punten anders ingericht. Hiermee wil Vlaams minister van Mobiliteit en Openbare Werken Ben Weyts (N-VA) het fileprobleem aanpakken, in afwachting van de grote werkzaamheden in 2019. • Handelaars van het Woluwedal in **Sint-Stevens-Woluwe** zitten met de handen in het haar. Negen maanden geleden werden de werken in het Woluwedal stilgelegd omwille van tekortkomingen van de aannemer. Tot op heden wordt er nog steeds niet gewerkt. • Op Brussels Airport in **Zaventem** zullen militairen enkel patrouilleren voor extra controles; permanente controles zullen gebeuren via een zogenaamd cameraschild, een netwerk van camera's met nummerplaat-herkenning op alle toegangswegen van de luchthaven. • Uplace heeft een nieuwe bouwvraag voor het grootschalige winkelcomplex in **Machelen** ingediend. • Brussel en de Rand, het houdt de mensen bezig. Op 16 september is er hierover een debat in de Beursschouwburg; op 19 september eentje dat georganiseerd wordt door het kabinet van Brussels staatssecretaris Bianca Debaets. • Het bedrijventerrein langs de Woluwelaan in **Machelen** is, door de beperkte sociale controle en de vele vluchtwegen, een walhalla voor sluikestorters. Onlangs kon afvalintercommunale Incovo met een nieuwe mobiele camera een eerste sluikestorter identificeren. • Volgens de laatste snelheidscontroles rijdt één op drie automobilisten in **Meise** te snel. De gemeente zet een mobiel snelheidsbord in om na te gaan hoeveel overtredingen er in bepaalde straten worden begaan, zodat er gericht kan worden gecontroleerd. • In **Wemmel** is voormalig burgemeester Jos Geurts op 89-jarige leeftijd overleden. Hij was 36 jaar burgemeester, tot 2000. • De vrederechter van **Grimbergen** bezocht Parking C om na te gaan of een oude buurtweg de komst van het Eurostadion in de weg zou staan. • JH

Asfaltcentrale krijgt tegenwind

GRIMBERGEN Het actiecomité BB heeft in Grimbergen meer dan tweehonderd bezwaarschriften verzameld tegen de asfaltcentrale van Viabuuld. Die centrale heeft een paar maanden geleden bij de provincie een versoepeling aangevraagd van zijn milieuvergunning. Dat ziet het comité niet zitten. 'Viabuuld wil opnieuw grote hoeveelheden gerecycleerd asfalt kunnen verwerken zonder nabehandeling van de kwalijke gassen. Lucratief voor de centrale, ongezond voor de burens. Daarom hebben we een bezwaarschrift uitgewerkt dat ondertussen al door meer dan tweehonderd mensen is ondertekend', klinkt het bij het BB. Het comité krijgt de steun van de gemeente, die laat weten dat ze eerder voorstander is van een verstrenging van de milieuvergunning dan van een versoepeling. • TD

Gordelfestival

VLAAMSE RAND Fietzers en wandelaars worden op 4 september in de Vlaamse Rand in de watten gelegd tijdens de topdag van het Gordelfestival. Wie wil *gordelen* met de tweewieler, kan kiezen uit een resem fietstochten tussen 20 en 100 kilometer. Stappers kunnen de groene Rand ontdekken tijdens tochten van 1,5 tot 25 kilometer. Vertrekken doe je vanuit het trefpunt in het domein van Huizingen of dat in Jezus-Eik. 'Het Gordelfestival is voor het eerst helemaal gratis, zegt Eddy Frans, directeur van vzw 'de Rand', die het evenement coördineert. 'Ook de animatie in Huizingen is gratis. En iedere deelnemer keert naar huis met een flesje Gordelfestival-geuze. Die is speciaal voor deze editie gebrouwen. Voor de kinderen is er het Gordelfestival-druivensap.' Anderstalige deelnemers krijgen bij de start een taalschijfje mee dat de provincie Vlaams-Brabant ontwikkelde. Op het schijfje vinden ze een aantal woorden en zinnen die verband houden met het Gordelfestival in het Nederlands en het Frans. • TD

 Meer informatie over het Gordelfestival op zondag 4 september vind je op www.gordelfestival.be.

Platform tegen vliegtuiglawaai

ZAVENTEM Negentien Vlaamse gemeenten ten oosten en ten noorden van Brussel maken samen een vuist tegen de hoofdstad in het dossier rond de spreiding van de vluchten vanop Brussels Airport. De gemeentebesturen hebben een platformtekst ondertekend waarin ze de overheid vragen om werk te maken van een evenwichtige spreiding van de vluchten van en naar de luchthaven van Zaventem. Opvallende aanwezigen onder die negentien gemeenten zijn Wezembeek-Oppeem en Kraainem. De twee faciliteitengemeenten scharden zich tot voor kort achter het standpunt van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, gezien de politieke kleur van hun burgemeesters. 'Als burgemeester wil ik in de eerste plaats de belangen verdedigen van de inwoners van Wezembeek-Oppeem, ongeacht het standpunt van mijn partijgenoten in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest', meent burgemeester Frédéric Petit (MR). 'Een no-flyzone boven de hoofdstad is onaanvaardbaar. De lasten én lasten moeten gespreid worden over de Vlaamse Rand en over Brussel.' Een gelijkaardig geluid weerklinkt in Kraainem. 'Het kan niet dat een gewest de vluchten wil verschuiven naar een ander', zegt bevoegd schepen Elisabeth de Foestraets-d'Ursel (MR). 'Iedereen moet zijn deel van de lasten dragen.' • TD

Draag je boompje bij

VLAAMSE RAND Het Agentschap voor Natuur en Bos wil werk maken van meer bebossing, onder meer in de Vlaamse Rand. Omdat de middelen beperkt zijn, wil het Agentschap dat samen doen met gemeenten, kerkefabrieken, bedrijven, vzw's en individuele burgers. Wie zelf zijn boompje wil bijdragen tot de verdere bebossing van de Vlaamse Rand kan daarvoor een subsidie krijgen. De aankoop van gronden voor stadsrandbossen, speelbossen en lokale bosuitbreidingsinitiatieven krijgt voorrang. Wie grond aankoopt, kan een subsidie van 60% opstrijken uit het boscompensatiefonds van minister van Milieu Joke Schauvliege (CD&V), met een maximum van 2,5 euro per vierkante meter. Projectvoorstellen kunnen ingediend worden tot 30 september. • TD

 Meer informatie krijg je op de website www.natuurenbos.be/projectoproep-bebossing.

50° 51' 38.85" N
4° 29' 54.96" E

Het Zeen in Sterrebeek. Vroeger een moerassig gebied waar Mark Vanlombeek als knaap kwajongensstreken uithaalde, vandaag een stukje groen dat hij koestert. 'Een mooie plek die nog mooier zal worden.'

TEKST Nathalie Dirix • FOTO Filip Claessens

was De Sterre nog een open beek. Ze werd pas in de jaren 60 dichtgemaakt. Toen zag men dat als een teken van vooruitgang. Vandaag heeft het gemeentebestuur concrete plannen om de Sterre voor een deel opnieuw open te leggen. Tegen 2018 willen we een deel van Het Zeen zoveel mogelijk in zijn oorspronkelijke staat herstellen, weliswaar zonder de moerasen. Het wordt een groene long waar kinderen, jongeren en volwassenen de natuur, en de kracht ervan, opnieuw zullen kunnen ervaren.'

WAT DE NATUUR ONS KAN LEREN

Hoe hartverwarmend de herinneringen van Vanlombeek aan de tijd van het Sterrebeek van toen ook zijn, hij beseft dat elke tijd zijn charme heeft en dat het erop aan komt mee te gaan met je tijd zonder het waardevolle van het verleden overboord te gooien. 'Mijn grootvader leerde me hoe de kleur van de wolven, de zang van de watervogel of de vlucht van de zwaluwen je kon vertellen welk weer eraan kwam. Ik weet dat we ondertussen gesofisticeerde apparatuur hebben waarmee we het weer kunnen voorspellen, maar ik blijf het bijzonder waardevol vinden dat mijn grootvader mij leerde om naar de natuur te kijken en te beseffen dat de mens geen absolute heer en meester van ons universum is. In onze maakbare wereld durven we wel eens vergeten welke kracht er van de natuur uitgaat. Belangrijk is dat we die kracht erkennen en ze op een positieve manier aanwenden. Dan denk ik aan haar potentieel van duurzame energie, maar ook aan de rust die ze in ons drukke bestaan kan brengen. Het Zeen wordt een plek waar respect voor de natuur zal overheersen, waar kinderen ontdekken hoe spannend zo'n plek in het groen kan zijn, waar mensen kunnen genieten van het prachtige schouwtoneel waarop de natuur ons elk seizoen trakteert.'

Geboren en getogen in Sterrebeek, kent Vanlombeek zijn gemeente van binnen en van buiten. Hij heeft ze ook in razendsnel tempo zien veranderen, van een gemeente met een landelijk karakter naar een gebied dat steeds meer verstedelijkt. Of hij heimwee heeft naar de tijd van zijn grootvader die als landbouwer met paard en kar door de straten van Sterrebeek reed? Nee, zijn liefde voor Het Zeen wordt niet ingegeven door nostalgie, wel door het besef dat de natuur ons zo veel te bieden heeft. En dat we dat besef vooral niet mogen kwijtspelen.

EEN PLEK MET EEN VERLEDEN EN EEN TOEKOMST

Het Zeen is gelegen langs de Zeestraat, een straat die al eeuwenlang langs de Sterre loopt, de beek waaraan de gemeente haar naam te danken heeft. In de middeleeuwen was dit een beemdengebied, een vlak en waterrijk eiland waar de natuur ongestoord haar gang kon gaan. 'Samen met mijn jeugdvrienden heb ik er onvergetelijke momenten beleefd. Het was ons natuurlijk speelplein. We bouwden er kampen en dammen. Als we zagen hoe we met onze constructies erin slaagden het water te doen stijgen, kon de pret niet op. In die tijd

Pat Van Hemelrijck: 40 jaar theater, 25 jaar Alibi Collectief

‘Met een frisse kop aan iets nieuws beginnen’

Pat Van Hemelrijck maakt veertig jaar theater. Hij maakte deel uit van het legendarische gezelschap Radeis. Later richtte hij Alibi Collectief op. In al wat hij deed, vormden buitenissige objecten en materialen de rode draad. ‘Nu, na 25 jaar Alibi, heb ik enorm veel zin om aan iets nieuws te beginnen.’ **TEKST** Ines Minten • **FOTO** Filip Claessens

De Gepetto van het Vlaamse theater. Voor Linkebeekenaar Pat Van Hemelrijck zou het een geuzennaam kunnen zijn. ‘Toen ik als jonge snaak in het Kaaitheater de voorstelling *Tout suit* – voluit *Tout suit, concert d’images pour 85 objets perdus sur un buffet froid* – maakte, vergeleek dramaturge Marianne Van Kerkhoven me met Gepetto en mijn objecten met Pinokio. Ik was op mijn tenen getrapt: met dat kindergedoe wilde ik niks te maken hebben! Maar eigenlijk had ze gelijk. Ik had voor die voorstelling een oude buffetpiano zo omgebouwd dat hij 85 verschillende elektrische toestellen in werking kon zetten. De toetsen deden bijvoorbeeld een stofzuiger werken, er begonnen platenspelers te draaien, ... Ik geef mijn objecten een ziel, net zoals Gepetto dat deed met Pinokio. In de loop van de jaren

heb ik beseft dat ik de Gepetto in mij vooral zijn gang moet laten gaan.’

EEN WERELD OP DE VUILNISHOOP

Pat Van Hemelrijck groeide op in Jette en Ganshoren. Hij was zo’n kind dat aldoor aan het tekenen was. ‘Het was het enige wat mij echt boeide. Na de nodige omzwervingen vond ik mijn plek op de kunsthumaniora van Sint-Lukas. Later studeerde ik Vormgeving en Decor. En dan merk je gaandeweg dat de wereld groter is dan je tekentafel. *Potverdekke, denk je, zou het niet mooi zijn als mijn tekeningen konden bewegen?*’ Zo kwam hij al snel uit bij stripverhalen, wat later bij animatie, ten slotte bij theater en film. En, uiteraard, bij objecten. ‘Om mijn maquettes betaalbaar te houden, ben ik al snel met recyclagematerialen beginnen werken. Ik ontdekte een boeiende wereld die constant in beweging is. In die tijd vond ik platendraaiers en bandopnemers, nu gooien mensen computers weg. Recyclage is in tegenwoordig. Er bestaan ook allerhande hippe woorden voor, zoals *vintage*. Uiteindelijk gaat het allemaal om spullen die je op de vuilnishoop vindt’, lacht hij.

OVERLEVERS

Het gesprek vindt plaats in het decor van *BIZAR*, een voorstelling voor 4+ van muziektheater De Kolonie^{MT} en het Waalse Théâtre des 4 Mains, waarvoor Pat Van Hemelrijck de scenografie ontworpen heeft. Hij wijst naar een schilderijtje van een ernstige man met een zwarte bolhoed, rechts bovenaan de grote levende kast

die de blikvanger van het decor is. ‘Het is een oudstrijder die op een gegeven ogenblik zijn portret heeft laten schilderen. Uiteindelijk is hij op het Vossenplein in Brussel terechtgekomen, waar ik hem heb gevonden. Ik vind het boeiend om zulke dingen een tweede of derde leven te geven.’ Van Hemelrijck heeft de ernstige man een rolfluitje in de mond gestopt.

‘Je moet het innerlijke kind altijd levend zien te houden.’

Alle objecten in het decor komen uit de loods van Van Hemelrijck. ‘Ik ben een hamsteraar. Voor theatermakers is mijn verzameling een goudmijn.’ ‘In de recyclage kom je je kindertijd weer tegen. Kinderen van nu vinden die spullen bizar, omdat ze niet uit hun wereld komen. Dat vind ik het boeiende aan producties zoals deze: als je werkt voor 4+ leer je terugblikken. Je moet inschatten hoe je verhaal overkomt op je publiek en kijkt dus met een omweg naar wat je maakt. Zo herontdek je het kind in jezelf. Dat is verfrissend en belangrijk: je moet dat innerlijke kind altijd levend zien te houden.’

GEEN GELD VOOR VAKANTIE

In de jaren 1970 hingen de jonge kunstenaars bij bosjes rond in Brussel. Ze hadden wilde plannen, maar nooit geld. ‘Vaak bleef het dan ook bij cafépraat. Of je doet een hoop financiële stommiteiten en organiseert vervolgens een feestje om die stommiteiten recht te zetten.’ In die sfeer is het legendarische Radeis ontstaan. ‘Ergens midden jaren 1970 is ons groepje van dat moment compleet in elkaar gestuikt. Josse De Pauw en ikzelf bleven over met wat schulden. We hadden geen geld om op vakantie te gaan en beslisten om een act in elkaar te steken om op campings in Frankrijk te spelen en zo ons verblijf te bekostigen.’ De plannen kwamen Jari Demeulemeester ter ore, die toen de Beursschouwburg leidde. Hij nodigde het duo uit om hun voorstelling voor de Beursschouwburg te maken. *Met vakantie gaan, kunnen jullie later nog, vond hij.* Zo ontstond hun eersteling: Sierkus Radeis. ‘Die

EN

‘STARTING SOMETHING NEW WITH A FRESH OUTLOOK’

Pat Van Hemelrijck from Linkebeek has been involved in the theatre for 40 years now. He used to be a member of the legendary Radeis company. He subsequently set up the Alibi Collectief. The common features in everything he did were the unusual objects and materials. Van Hemelrijck often used recycled materials. ‘Recycling is like returning to your childhood. Youngsters nowadays think these things are weird because

they have no connection with their world. That is what I find exciting about the show we are now working on for children: you learn how to look back. You have to think about what your story looks like for your audience and adopt a roundabout approach to looking at what you are producing. This helps you to rediscover your inner child. It is a refreshing experience and it is vital to keep on nurturing that younger self.’

voorstelling liep relatief goed. We speelden op alle jaarmarkten van Brussel. En aangezien Brussel 19 gemeenten telt, konden we al zeker 19 keer spelen', lacht Van Hemelrijck.

NEDERLAND

Voor de tweede productie sloot Dirk Pauwels zich bij hen aan en was de kern van Radeis compleet. 'We maakten ons los van de Beurschouwburg en kregen het in eerste instantie erg moeilijk. De culturele centra waren nog nieuw en niet zo talrijk als nu. Bovendien kwamen wij uit de marge, niet het type gezelschap waar de meeste centra op mikten. We moesten het hebben van het alternatieve circuit, vooral een handvol jeugdhuizen.' Na wat ploeteren, besloten ze ermee te kappen. Alleen die ene geplande voorstelling in hartje Limburg zouden ze nog doen. Op de bewuste avond kwamen er welgeteld twee toeschouwers opdagen, toevallig de programmatoren van het Amsterdamse cultuurcentrum De Melkweg. 'Ze smeekten ons om toch te spelen. Ze waren tenslotte helemaal uit Nederland gekomen om ons te zien.' De twee vielen als een blok voor Radeis en boekten de groep meteen voor een week Amsterdam. 'Nadien volgden nog twee weken en voor we het wisten, stonden we voor 2.000 man in het Vondelpark, in Paradiso en het Shaffytheater, op internationale podia.' De wereld ontdekte niet alleen Radeis, maar ook een hele rist andere Vlaamse artiesten uit hun Brusselse entourage: Rosas, Jan Decler, Eric De Volder met Parisiana, Need-company,... De befaamde Vlaamse Golf van de jaren 1980 ging aan het rollen.

In 1984 stopte Radeis, op wat algemeen wordt beschouwd als zijn artistieke hoogtepunt. 'Klopt', zegt Van Hemelrijck. 'Maar eerlijk: tegen die tijd waren we compleet opgebrand. We deden alles zelf: voorstellingen maken en tot 180 keer per jaar spelen, techniek, opbouw, afbraak, vervoer. We toerden door Europa, waren zelden thuis. Het was genoeg geweest. Ieder is toen zijn eigen weg gegaan.'

25 JAAR ALIBI

Voor Van Hemelrijck leidde die weg via het Kaaitheater en het Nederlandse theater Orkater naar zijn eigen Alibi Collectief, een plek waar in de loop van de jaren heel diverse kun-

stenaars hun ideeën hebben kunnen laten broeien. 'Met Alibi stopten ze me graag in de hoek van het figuren- of poppentheater en – met alle respect voor het medium – dat kastje was me te eng: mijn poppen waren bijvoorbeeld een potvis van 10 meter lang en 2,5 meter breed ... Zoiets heeft andere noden.'

In september viert Pat Van Hemelrijck 25 jaar Alibi Collectief met een speciale editie van het festival *Sjoemelage*. Dat vindt plaats in de kanaalzone van Molenbeek, in de buurt van Tour & Taxis. 'Het is een artistiek verzusteringsfeest tussen verschillende gezelschappen en sociaal-artistieke projecten.' Op de affiche staan een revuevoorstelling opgebouwd rond de hoogtepunten van 25 jaar Alibi, een overzichtstentoonstelling en het werk van makers die op de een of andere manier met Alibi verwant zijn.

FRISSE KOP

'Daarna is het tijd voor iets nieuws. Ik zou

Alibi in schoonheid willen eindigen. Ik wil nog wel theater maken, maar vooral kleine dingen. Ik hoeft niet zo nodig meer het circuit te bestormen. Ik zou nu liever mijn ervaring doorgeven door jonge mensen te coachen en hier en daar een regie in handen te nemen. Alibi brengt ook een hoop praktische ballast met zich mee: die loods van 400 m² kost me een rib uit het lijf. Ik heb trailers, tribunes, decorstukken, noem maar op. Ik overleg nu met een paar instanties waar die dingen een nieuwe thuis kunnen krijgen. Zelf wil ik dan een kleinere werkplaats inrichten bij me thuis in Linkebeek. Ik ga zeker bezig blijven, maar de schaal mag wat minder. Weet je, ik ben vorig jaar opa geworden en dat geeft me enorm veel zin om met een frisse kop aan iets nieuws te beginnen.'

'Ik hoeft niet meer zo nodig het circuit te bestormen.'

Plantentuin digitaliseert herbarium

Heel de wereld kan meekijken

De Plantentuin in Meise beschikt over een fantastisch herbarium. Tot nu toe zat het wat opgeborgen in schuiven en kasten. Met het grootschalige DOE!-project zal weldra een groot deel van de enorme collectie beschikbaar zijn voor de rest van de wereld.

TEKST Sofie Van den bergh • FOTO Filip Claessens

Sofie De Smedt, projectleider van DOE! (Digitale Ontsluiting Erfgoedcollecties), geeft mij een rondleiding in 'het schip', het gebouw dat het herbarium herbergt. Onze eerste stop: de lopende band of het pronkstuk van het project dat ongeveer 700 planten per dag fotografeert (van de 1,2 miljoen die deel uitmaken van DOE!) om ze dan op het scherm te vereeuwigen. De band wordt bemand door twee mensen die alle planten op de band leggen en controleren of de momentopnames geslaagd zijn, terwijl een derde persoon de *specimens* oppikt en ze weer afzet aan het herbarium. Het is in dat herbarium dat een kleine ploeg het werk sinds vorig jaar geduldig voorbereid. In vijf van de zeven zalen, die samen het herbarium vormen, zitten de kasten boordevol specimens die meedingen naar een plaats in de eeuwigheid. Weldra zullen de professionele, maar ook de liefhebbende plantenwereld, hiervan de vruchten kunnen plukken. De Smedt stelt me voor aan enkele medewerkers en studenten die er geduldig de minidata van de planten verzamelen. 'Een cruciale voorbereiding waarbij de specimens voorzien worden van een barcode, gekeken wordt of alles intact is en enkele basisgegevens gelinkt worden aan een unieke code.'

SORTEREN: VAN POST NAAR PLANTEN

'Vier en een half jaar geleden zette ik voor het eerst een voet in het herbarium en begon ik er als technicus', vertelt medewerkster Alice Verschuren. Voordien werkte ze als postbode in Brussel. Na 23 jaar trouwe dienst hing ze haar

postzak aan de haak en zocht ze de rust van de Plantentuin op. 'Op een bepaald moment studeerde ik fotografie en toen kwam ik vaak naar hier om te oefenen. Toen het mij ter oren kwam dat er examens werden uitgeschreven voor herbariummedewerker ben ik meteen beginnen studeren. Ik heb sowieso interesse voor planten en eindigde bij de vier laatste geselecteerden. Et voilà, vier en een half jaar later sta ik hier nog. Vandaag maak ik deel uit van het DOE!-project en beheer ik mee de zaal waar we daarstraks waren.'

OP SCHATTENJACHT

'Ik heb eigenlijk altijd al een wauw-gevoel gehad bij de Plantentuin en dat is alleen maar toegenomen. Je bent hier met materiaal bezig van rond 1900 en dat doet wel iets met een mens. Soms lees je op kalligrafisch vormgegeven etiketten woorden als *expeditie*, dan bedenkt je je wel eens hoe het er toen aan toe moet zijn gegaan. Als je geluk hebt en je trekt een kast open dan overvalt je bijvoorbeeld ineens de geur van pepers, ook al zijn die al zo oud', vertelt Verschuren. Ook voor De Smedt, die intussen twaalf jaar in de Plantentuin werkt, blijft het werk in het herbarium een ontdekkingstocht. 'Je bent eigenlijk voortdurend op schattenjacht. Dat wordt met DOE! nog maar eens duidelijk nu elk specimen door de handen gaat van één van onze medewerkers.' Het is alsof je een reis doorheen de tijd maakt.

MOOIE WERKPLEK

Intussen is ook Ann Bogaerts, curator van het

herbarium ons komen vergezellen. 'In het herbarium werken we met een hechte ploeg, zeker nu we allemaal samen kunnen meewerken aan het grootste project uit onze carrière.' Ik vraag Verschuren of ze het leven als postbode niet mist. 'In het begin had ik het moeilijk om mij aan te passen aan een baan die zich vooral binnen afspeelt, maar een wandeling door de Plantentuin tijdens mijn pauzes maakt veel goed. Na vier en een half jaar merk ik zelfs dat ik daar stilaan minder nood aan heb. Ik ben gewoon dankbaar dat ik in zo'n mooie omgeving mag werken.'

DE

DER BOTANISCHE GARTEN DIGITALISIERT DAS HERBARIUM

Der Botanische Garten in Meise (*Plantentuin*) verfügt über ein phantastisches Herbarium. Bislang wurde es in Schubladen und Schränken aufbewahrt. Im Rahmen des groß angelegten DOE!-Projekts wird demnächst ein bedeutender Teil der enormen Sammlung für den Rest der Welt verfügbar sein. Wir fotografieren ungefähr 700 Pflanzen pro Tag. Manchmal beschäftigen wir uns dabei mit Material, das auf die Jahre um 1900 zurückreicht, und das ist schon etwas ganz Besonderes. Die Arbeit im Herbarium ist eine ständige Entdeckungsreise.'

Zuidwest Rand regisseert sociale economie

In vergelijking met de overige regio's in Vlaanderen zijn er veel minder sociale economie ondernemingen in het arrondissement Halle-Vilvoorde. Het intergemeentelijk samenwerkingsverband Zuidwest Rand stimuleert alvast de sociale economie in Halle, Dilbeek, Sint-Pieters-Leeuw en Beersel.

TEKST Gerard Hautekeur • FOTO Filip Claessens

Hans Bom is gepokt en gemazeld in de sociale economie. Gedurende twintig jaar was hij voor Groep Intro coördinator van de projecten sociale economie en tewerkstelling in Vlaams-Brabant. Sedert februari 2015 werkt hij halftijds als coördinator voor Zuidwest Rand en neemt hij de regierol op in de lokale sociale economie voor deze vier gemeenten.

REGIE

'Hoe ik die rol concreet invul? Allereerst ga ik in op vragen van de betrokken gemeenten. Zo zoekt het cultuurcafé van het cultureel centrum 't Vondel in Halle al twee jaar een nieuwe uitbater. Ik ben nu in onderhandeling met een organisatie die een keten van sociale restaurants uitbaat. Ook Dilbeek wil op hun sociale campus een sociaal restaurant openen. Laaggeschoolde, langdurige werklozen vinden er passend werk. Bovendien kunnen OCMW-klienten met een beperkt inkomen er tegen een voordelig tarief eten.'

De coördinator van Zuidwest Rand hecht veel belang aan het samenbrengen van de sociale economie ondernemingen om ervaringen uit te wisselen en gezamenlijke acties te ondernemen naar de Vlaamse overheid, gemeenten en OCMW's. In de toekomst wil hij de netwerken tussen de sociale economie en het reguliere bedrijfsleven verbeteren.

Soms komen gemeentelijke diensten zelf met voorstellen, zoals de gemeentelijke milieudienst van Halle die het probleem aankaart van huishoudens die niet naar het containerpark kunnen. 'Ik werk een voorstel uit in het kader van de sociale economie en bekijk de haalbaarheid van een nieuwe dienst. Ik beant-

woord dus vele ad hoc vragen, die helaas nog te veel afhangen van de goede wil van gemeentelijke diensten. Daarom moedig ik gemeenten aan om een meer consistent beleid ten aanzien van sociale economie te voeren. Zo kan een gemeente bepalen dat 10% van de gemeentelijke aanbestedingen naar tewerkstelling in de sociale economie gaat of dat in een deel van de overheidsopdrachten een sociale clausule wordt opgenomen die de tewerkstelling van doelgroepwerknemers vooropstelt.'

MINDER KANSEN

'Die sociale clausulering is echter een ingewikkelde materie', zegt Bom. 'Je moet rekening houden met de strenge Europese regelgeving inzake openbare aanbesteding. Een gemeente kan niet zomaar een lokale dienst subsidiëren, want dan loopt ze tegen de lamp wegens oneerlijke concurrentie. Ik adviseer gemeenten hierover.' Vanuit Zuidwest Rand volgt hij niet enkel de sociale economie, maar ook het doelgroepenbeleid van de Vlaamse overheid. Hij ervaart dat de tewerkstellingskansen afnemen. Zo komt er een eind aan de maatregel Sociale Inschakelingseconomie (afgekort SINE) voor de moeilijk te plaatsen werknemers. Werkgevers zoals sociale verhuurkantoren, beschutte en sociale werkplaatsen genoten een vermindering op de RSZ-bijdragen. SINE is nu afgeschaft. Ook de regelgeving voor het PWA (Plaatselijk Werkgelegenheidsagentschap) legt de lat hoger. Werknemers kunnen een half jaar worden tewerkgesteld in het PWA en dat kan maximum tot één jaar worden verlengd. Nadien moeten ze doorstromen naar de reguliere arbeidsmarkt. Voor veel werknemers is dat niet haalbaar. Er zijn ook minder gunstige

veranderingen op til voor de sociale tewerkstelling vanuit het OCMW (artikel 60):

HALLE-VILVOORDE

'In principe kunnen lokale besturen nog nieuwe initiatieven lanceren in de lokale diensteneconomie om bijvoorbeeld de nood aan kinderopvang te lenigen. Een groot knelpunt is dat de Vlaamse overheid al enkele jaren geen budget voor uitbreiding meer ter beschikking stelt. Ook niet voor het arrondissement Halle-Vilvoorde, ondanks de achterstelling in vergelijking met de regio's Kortrijk, Gent, Leuven en Antwerpen.'

'Ik moedig gemeenten aan om een consistent beleid op vlak van sociale economie te voeren.'

Gordelen aan de Kapittelbeek

Op zondag vier september is het de topdag van het Gordelfestival. Met sportieve, culinaire en culturele activiteiten kan je zelf mee het groene en Vlaamse karakter van de streek ontdekken. **TEKST** Herman Dierickx • **FOTO** Filip Claessens

EN

GORDEL ROUTE COVERS THE CLEANEST STREAM IN FLANDERS

The Gordel Festival's Top Day is scheduled to take place on 4 September. This is an opportunity to discover the sports, culinary and cultural activities against the background of the area's leafy and Flemish character. This is your chance to explore the Kapittelbeek valley in Dworp, for example. It is safe to call Kapittelbeek exceptional owing to its reputation as being the cleanest stream in Flanders. Hardly any pollution is reported along the short distance between its source in Hallerbos and this part of the valley. Nor is the stream's natural flow ever altered owing to the benefits of the water course's self-purification capacity. Various people and nature-friendly rehabilitation schemes are now underway in the valley.

De vallei van de Kapittelbeek, nog niet van gehoord? Oh, een ideaal moment dus om ze begin september, samen met vele anderen, te ontdekken. Startpunt ligt in het provinciedomein van Huizingen. Tijdens de wandeling van een vijftal kilometer maak je kennis met één van de properste beekjes van Vlaanderen. Het gaat in feite om twee beekjes die ontspringen in het Hallerbos: de Kapittelbeek en de Steenputbeek. Ter hoogte van de Haakstraat vloeien ze samen in een bijzonder mooi landschap.

BLOEMEN

Vlak in de buurt van die samenvloeiing heeft Natuurpunt een natuurgebied ingericht: De Weikes. Het gaat om een verscheiden bronbos vol bijzondere voorjaarsflora en soortenrijke graslanden die een ideaal beheerregime krijgen van twee keer maaien en afvoeren. Daardoor krijgen deze waardevolle gebieden een bijzonder bloemenrijk aspect dat tegen begin september jammer genoeg al over zijn hoogtepunt is.

Wie nieuwsgierig is, kan stroomafwaarts tot de Alsebergsesteenweg het Consciencepad volgen, dat op dit ogenblik heraangelegd wordt door de Vlaamse Landmaatschappij (VLM). Je volgt dan in de voetsporen van Hendrik Conscience. In zijn tijd wandelde de bekende schrijver regelmatig van Halle naar Beersel. Hij beschreef treffend deze mooie regio, waarvan je vandaag nog enkele indrukwekkende maar schaarse relictten terugvindt. De voorziene werken hebben door de kletsnatte lente vertraging opgelopen, maar de uitvoering is inmiddels volop aan de gang, en dat is er aan te zien. Het initiële Consciencepad wordt niet overal gevolgd, maar laat dat de pret niet bederven. Door de werken, vallende takken en ontwortelde bomen is een deel van het oorspronkelijke parkoers niet bewandelbaar en moet je een ommetje maken. Je loopt wat meer door de weilanden, maar ook door de aangrenzende wijk Het Geer, waar de VLM in juli de wegbermen heeft heraangelegd. Omdat gemeenten geen pesticiden meer mogen gebruiken voor het wegbermbeheer werden hier bloemenmengsels in de wegbermen ingezaaid. Daardoor zullen deze zones in de lente en de zomer heel fraai bloeien. Het enige onderhoud dat deze vegetatie nodig heeft, is twee keer per jaar maaien, na half juni en half september, en het hooi afvoeren.

UITZONDERLIJK

De wandeling brengt je in de Kapittelbeekvallei. Lange bomenrijen onttrekken de waterloop hier en daar aan het oog. Door de korte afstand tussen de bron in het Hallerbos en dit deel van de vallei treedt weinig vervuiling op. Bovendien is de beek nooit rechtgetrokken, zoals dat met bijna alle andere waterlopen in Vlaanderen het geval is. Dat komt zijn natuurlijke loop en het zelfreinigend vermogen ten goede. Daardoor leven hier bijzondere vissen als de beekprik en de rivierdonderpad. Behalve hun wat bizarre namen zijn het soorten die het moeten hebben van onvervuild, zuurstofrijk water in een natuurlijke bedding. Ze hebben hier een stabiele populatie opgebouwd, en dat is eerder uitzonderlijk in Vlaanderen.

Bij de brede herinrichting is ook aan kinderen gedacht. Zij krijgen een goed uitgeruste, natuurlijke speeltuin die grenst aan een van de zijlopen van de Kapittelbeek. Het ziet er allemaal nog nagelnieuw en ongebruikt uit vanwege nog niet toegankelijk. Daar komt binnenkort verandering in en dan kunnen de *klein mannen* naar hartenlust spelen en ravotten in een natuurlijk kader.

Maar het herinrichtingsproject gaat nog verder. Op de aangrenzende akkers worden erosiemaatregelen genomen en wordt een deel ervan omgezet naar grasland. Enkele percelen krijgen een nieuw bos, op andere plaatsen komt een boomgaard met veel oude fruitrassen. Verder komen er enkele afsluitdijkjes om het overtollige water op te vangen tijdens een hevige regenbui, komen er zitbanken, worden enkele verfraaiingswerken uitgevoerd nabij de aangrenzende school.

NIEUWE SNIT

Het komt er dus op aan om tijdens de wandeling je ogen goed open te houden en de nieuwe snit van de vallei te bekijken. Maak daarbij gerust een zijsprongetje naar de ecologische en natuurlijke buiteninrichting aan de Steynenhofmolen vlakbij de Alsebergsesteenweg. Let wel: dit is privédomin. De tuininrichting kan echter inspirerend werken voor wie er thuis zelf wil aan beginnen. De Kapittelbeek loopt nog even onder de steenweg door om zich enkele tientallen meter verder, ter hoogte van het Gravenhof, in de Molenbeek te storten.

 Alle activiteiten van de topdag van het Gordelfestival op 4 september vind je op: www.gordelfestival.be

Tom Serkeyn is journalist bij Ring-tv en violist bij de Vilvoordse muziekgroep Zakdoek. Hij is geboren in Brussel en woont in Peutie. Voor RandKrant schrijft hij afwisselend met Fatima Ualgasi, Joris Hintjens, en Dirk Voclaerts de column *mijngedacht*.

Files, ze bestaan

Uit de radio in het café weerklinkt halfzacht door de radio de stem van André Van Duin. Het was al jaren geleden dat ik dit liedje nog had gehoord. 'File' werd geschreven in 1976 op de melodie van 'Feelings', een song van Morris Albert. In 1976 was het mobiliteitsvraagstuk nog lang zo geen heikele kwestie als vandaag. Weet je, in die tijd was de Grote Ring rond Brussel nog niet voltooid, dat zou pas twee jaar later gebeuren en toch reden we, voor zover ik me herinner, min of meer vlotjes rond Brussel. Konden we toen vermoeden dat het schrikbeeld dat de Nederlandse komiek opriep veertig jaar later dagelijkse realiteit zou zijn? En dan rijst weer de eeuwige vraag: hoe lossen we het fileprobleem in godsnaam op?

File
'k Zit weer in de file
Wel zo'n duizend wielen
Netjes op een rij.

'Fileprobleem? Fileprobleem? Er is geen fileprobleem, want files bestaan niet!', orakelt de toogfijloosof naast mij. 'Hoezo, er bestaan geen files?' 'Nee...!', antwoordt hij na het laten van een ingehouden boer. 'Je hebt vertraagd verkeer, sterk vertraagd verkeer, stapvoets verkeer en je hebt stilstaand verkeer, maar file? Wanneer is er sprake van een file? Patron, geef er ons nog eentje!'

roept de caféwijngeer waarop de rij stilstaande pinten voor mijn neus weer wat langer wordt.

Tiens, misschien heeft die man wel een punt, denk ik dan. Een mailtje naar het Verkeerscentrum van de Vlaamse Overheid geeft uitsluitsel: *'Onder files verstaan we zowel langzaam (stapvoets) als stilstaand verkeer. Op de kaart op onze website wordt dat weergegeven met een rode lijn.'* Met vriendelijke groet, I.G., Departement Mobiliteit & Openbare Werken – Verkeerscentrum.

Bon, nu alle twijfels zijn weggenomen en ik weet dat files wel degelijk bestaan, wil ik er ook iets aan doen. Maar wat? Ik ben geen verkeers-expert of geen minister van Mobiliteit die altijd wel wijze raad heeft. Pasklare oplossingen heb ik niet, maar ik heb soms ook serieuze bedenkingen bij wat er uit hun koker komt. Neem nu die verbreding van de Ring, ik zei het eerder al, ik denk niet dat de files daardoor korter zullen worden, maar wel breder.

Als je geen globaal plan hebt om het mobiliteits-, en dus ook het fileprobleem op te lossen, moet je klein beginnen. Sinds enige tijd lever ik een bescheiden bijdrage om het verkeersleed in het woon-werkverkeer een beetje te verzachten: ik probeer zoveel mogelijk te voet te gaan van bij mij thuis in Peutie naar de redactie van Ring-tv op de Luchthavenlaan in Vilvoorde. Dat duurt welgeteld 18 minuten. En dan ben ik ruimschoots op tijd om op reportage te vertrekken en in Groot-Bijgaarden of aan het Leonardkruispunt in de file te gaan staan. Misschien zijn er gewoon te veel auto's en vrachtwagens, zou het dat kunnen zijn?

TEKST Tom Serkeyn • FOTO Filip Claessens

'Het zou goed zijn mochten de mensen meer buiten komen en met elkaar praten.'

12 | IN HET SPOOR VAN... FRANK VAN

Een goed

Bemiddelen in burenruzies, praten met slachtoffers van een inbraak, technopreventief advies geven, aan de schoolpoort staan,... het zijn maar enkele taken van een wijkagent. 'Mensen zijn veel mondiger geworden, toch praten ze niet meer met elkaar', zegt Frank Van Crombruggen.

TEKST Patrick Gijssels • FOTO Filip Claessens

Hij startte zijn beroepsleven in een familierestaurant, werkte als postbode, reclamevertegenwoordiger, fraude-expert bij een bank, manager van een fitnesszaak en besliste terug naar school te gaan toen hij 35 was. Na een jaar politieopleiding en twee jaar bij de dienst *Interventie*, is hij sinds vijf jaar een van de dertien wijkagenten van Dilbeek. Elke wijk telt gemiddeld 4.000 inwoners. Voor een keer zwijgen we over de administratieve taken en focussen op wat hij zelf belangrijk vindt.

MIDDENIN

Overal water

Het is me nog nooit overkomen om in de maanden juni en juli zoveel drassige tot zelfs natte graslanden te zien. Overal stond het water in plassen op plaatsen waar anders al meer dan twee weken gemaaid zou zijn. Het eerste halfjaar van 2016 was dan ook het natste ooit gemeten sinds 1837. Op sommige plaatsen stond er meer water dan tijdens de natste perioden in de win-

ter, en dat wil wat zeggen. Zo konden je laarzen tot meer dan kniehoog in de watermassa verdwijnen op anders kurkdroge wandelwegen. De anders vrije rijroutes voor de kinderwagens stonden nu blank, zodat de jonge wandelende gezinnen rechtsomkeer moesten maken omdat er absoluut geen doorkomen aan was.

Het is een zoveelste uiting van het grillige klimaat dat we de jongste decennia over ons

heen krijgen. Elk jaar is het wel wat anders, en dit jaar was er dus de ongelooflijk natte eerste jaarhelft. Vorig jaar was het net andersom, met een erg droog jaar.

De planten en dieren die zich hieraan kunnen aanpassen zullen het overleven, de andere krijgen het steeds moeilijker en zullen geleidelijk aan verdwijnen. Deze evolutie is inmiddels in volle gang. Tegenwoordig is het niet

contact met de burger is werk van lange adem

Met loeiende sirenes door de straten van Dilbeek scheuren is niet jouw ding?

'De politie weerspiegelt de maatschappij. Alle soorten mensen maken deel uit van het korps. Toch zijn we niet beter omdat we dat uniform dragen. Ik heb twee jaar *Interventie* gedaan. Daar ligt de focus op onmiddellijke actie om gevaarlijke situaties recht te zetten. Als wijkagent is een goed contact met de burger belangrijk. Dat is eerder een werk van lange adem. Wie in zijn auto zijn gordel niet draagt of een kind niet in het kinderzitje zet, kan je verbaliseren. Als wijkagent zie ik het eerder als mijn taak om hen te wijzen op het gevaar. Straffen is een middel om regels te doen naleven maar kan nooit een doel op zich zijn. Het doel is om de samenleving te verbeteren en veiliger te maken. Vandaag wijst de politieschool en onze nieuwe leiding op het belang van wijkwerking en sociale vaardigheden.'

De wijkagent als sociaal assistent? Of hoor je dat niet graag?

'Daar heb ik geen probleem mee. Officieel ben ik politie-inspecteur. Toch is inspecteren niet de belangrijkste taak. Wijkagent zegt veel meer. Bemiddelen in burengeschillen hoort daarbij. Een voorbeeld: in een rijhuis

met drie appartementen staat een vrouw elke werkdag om 5.15 uur op om te gaan werken. De kinderen moeten er ook vroeg uit want ze worden elders afgezet. De onderbuur legt klacht neer voor geluidsoverlast. Mijn eerste vraag is vaak: *Heb je al met je buur gepraat?* Meestal is het antwoord: *Ik kan daarmee niet klappen.* Nadien blijkt dat ze het niet geprobeerd hebben. Mensen zijn mondiger geworden, toch

lijken ze het sociaal contact te verliezen. Daar wil ik iets aan doen. Bemiddelen lukt niet altijd, maar in dit voorbeeld hebben de burennadien samen een barbecue georganiseerd en hebben ze mij uitgenodigd. De opleiding burenbemiddeling heeft mij daarbij goed geholpen. Buiten zijn tussen de mensen, dat is belangrijk. Daarom doe ik ook alles met de fiets, zoals de *champetter* vroeger. Zo word ik gezien en kunnen buurtbewoners mij aanspreken.'

Je bouwt een netwerk uit?

'Als je tussen de inwoners werkt en leeft, zoals ik, kom je veel te weten. Dat helpt ook onze opsporingsdiensten. Wie woont er allemaal in appartement x of y? We brengen dit meer in kaart dan vroeger, omdat terrorismebestrijding die aanpak nu vereist. Ik werk hiervoor samen met de gemeentediensten en

met conciërges van appartementsgebouwen. Ze geven ons informatie over bewoners om onder meer domiciliefraude te bestrijden.'

'Het zou goed zijn mochten meer mensen buiten komen en met elkaar praten. Dat doen ze niet. Komt het door de sociale media? Ik weet het niet. Toch zijn er ook inwoners die buurtbewoners samenbrengen. Een jaar geleden stelde ik voor om te starten met een Buurt Informatie Netwerk (BIN). Met succes. Een vijftigtal wijkbewoners wil informatie uitwisselen over wat er gebeurt in de buurt en wil verdachte situaties melden. Activiteiten helpen om contact te leggen, zoals de jaarmarkt, de Dag van de Dilbekenaar, het Vijverfestival of een garageverkoop. Op één dag kan je de samenleving niet veranderen.'

'Opvolging van woninginbraken is een toprioriteit in onze gemeente. We geven ook technopreventief advies. Er zijn nog steeds mensen die een ladder tegen hun voorgevel laten staan of een laptop voor hun raam laten liggen als ze afwezig zijn. Je kan je haagscheren zodat de wijk meer zicht krijgt op je huis, met zulke tips stimuleren we de creativiteit van mensen om zelf diefstallen tegen te gaan. We besteden ook heel wat tijd aan contact met slachtoffers. Een inbraak kan ingrijpend zijn. Aandacht geven is op dat moment heel belangrijk. Na een tijd word je een vertrouwenspersoon.'

'Na een tijd word je een vertrouwenspersoon.'

meer zoals Darwin het indertijd stelde, dat de sterkste overwint. Nee, het zijn de soorten die zich het best aanpassen aan de uitzonderlijke omstandigheden die aan het langste eind trekken. Voor zover bekend hoort de mens nog steeds tot de laatste categorie. Wij houden je op de hoogte als hij van categorie verandert.

Qi gong en tai chi: anti-sport?

Niet elke sport is explosief. Het kan ook rustig, met zachte, ronde bewegingen. Dat rustig en zacht niet zonder energie hoeft te zijn, bewijzen oosterse bewegingsvormen als qi gong en tai chi.

TEKST Ines Minten • FOTO Filip Claessens

Zo'n week waarin je jezelf voorbij holt, van de ene afspraak naar de volgende taak, van het werk naar de schoolpoort, van punt naar punt op die verdomde to-dolijst die – hoe hard je ook holt – alleen maar langer wordt. Ken je dat? Middenin zo'n week trok ik naar Halle. Ik voelde me op zijn zachtst gezegd niet rustig

en evenmin energetisch, toen ik met mijn yogamatje in de aanslag het leslokaal van Johan Van Den Bossche binnenstapte.

LEVENS Kern

Naar de woensdagochtendgroep komen vooral gevorderde deelnemers, had de docent me vooraf uitgelegd. Maar speciaal voor mij zou hij vandaag wat meer nadruk leggen op het 'gemakkelijkere' qi gong-gedeelte van de les en me dan op het laatst even laten proeven van tai chi. Prima.

Johan Van Den Bossche schuift me een kleine zitzak toe: een *zafoe*. We gaan allemaal op onze zafoe zitten, de knieën op de grond. Er volgt een reeks oefeningen die zich concentreert op de *tantien*, de levenskern. 'Hier in het Westen zijn we ons weinig bewust van die levenskern.' Van Den Bossche wijst een punt aan in de buik, even onder de

navel. Daar zit hij, de tantien. 'Het is onze batterij. Bij vrouwen zit op die plek ook de baarmoeder, dus letterlijk de kern waar leven zich ontwikkelt.'

ENERGIE

Alles in qi gong en tai chi draait om de *chi* of *qi*, een veelomvattend begrip dat zich nog het best laat vertalen als 'vitale energie'. Van Den Bossche: 'Je kunt niemand beloven dat hij langer zal leven als hij aan tai chi of qi gong doet, maar het zorgt wel voor meer of constantere energie.' In die eerste oefeningen doen we weinig meer dan zitten, liggen of staan, ons op onze kern concentreren, ons ontspannen. Als we al bewegen, zijn die bewegingen miniem. Het duurt even voor ik erin slaag mijn ochtendlijke stressmodus uit te schakelen. Ik betrap me op de gedachte dat ik misschien beter iets met springen en stuiteren had gepland. Maar dan voel ik hoe mijn schouders de spanning laten varen. Lichaamsdeel per lichaamsdeel wordt zwaar. Ik wil af en toe mijn ogen openen om te kijken of ik, beginneling, nog wel goed bezig ben, maar mijn ogen willen niet open. Ik verzet me niet langer.

BEWEGEN IN DE BUITENLUCHT

Voor het tweede deel van de les trekken we naar buiten. Oefeningen in de frisse lucht:

DE TIP VAN DE EXPERT Doorbreek de zitmarathon

Velen hebben een zittend beroep en brengen heel wat uren op een stoel door. Sommigen proberen de negatieve effecten daarvan te compenseren door voor of na het werk intensief te sporten. Recent wetenschappelijk onderzoek heeft aangetoond dat sporten de negatieve effecten van langdurig zitten niet zomaar teniet kan doen. Probeer daarom eerst regelmatig je zitmarathon op het werk te doorbreken: telefoneer staande, haal geregeld een glas water in plaats van 1 keer een hele kan en zorg ervoor dat je dagelijks minstens 30 minuten beweegt.

An Bogaerts, PortaAL (Poort naar een Actieve Levensstijl), KU Leuven.

heerlijk! De trage bewegingen van de tai chi zijn sierlijk, zacht en rond. Ze vergen opperste concentratie. 'Als je pas begint, kijk je veel naar de leraar om te zien of je nog volgt', zegt Van Den Bossche. 'Dat haalt je focus onderuit.' Zodra je loskomt van je blik, wordt je focus totaal. Ik doe mijn best om de bewegingen zo goed mogelijk uit te voeren. 'Alsof je een bal in je armen houdt, ja, zo! En nu draaien naar de andere voet.' Op het laatst probeer ik de geconcentreerde frons in mijn voorhoofd nog weg te werken.

Met tai chi en qi gong werk je je niet in het zweet. 'In die zin kun je wel spreken van een anti-sport', lacht Van Den Bossche. 'Alles gaat geleidelijk.' Maar de ontspanning en de langzame concentratie zijn goud waard in het jachtige leven dat de meesten onder ons vandaag leiden. Ik kan het amper geloven: heb ik – zelfgekreunde sportkundige – alwéér geproefd van een bewegingsvorm waar ik gerust meer van wil? Daag ik mezelf niet genoeg uit? Blijf ik toch te veel binnen mijn comfortzone? Laat ons dat volgende maand eens testen...

i Tot 12 september geeft Johan Van Den Bossche gratis initiaties in het stadspark van Halle, op maandagavond 19.30 uur. De gewone lesreeksen starten daarna. www.kunstvandechi.wordpress.com

Hoplala

Hoptelers uit Sint-Martens-Bodegem

'Het springen, dat was het plezierigste', vertelt mijn vader over hoe hij als kind de hobbellen moest aanstampen in zakken van wel drie meter hoog. Hij kan zich de frisse geur van lupuline die daarbij vrijkwam nog zo voor de geest halen. Naar aanleiding van de Hopduvelfeesten vertelt hij me over zijn Teralfense roots.

TEKST Karla Goetvinck • FOTO David Legréve

Lupuline is het kleverige, gele meel in de bellen (de eivormige vruchtkegeltjes van de vrouwelijke hopplant) dat bier langer houdbaar maakt en meteen ook zijn bittere aroma geeft. Hop was een plant die hier in het wild voorkwam, en nadat in de middeleeuwen de conserverende eigenschappen werden ontdekt, introduceerden de paters van de Benedictijnerabdij van Affligem de teelt in de streek. Het werd een succes. In het *Land van Aalst* stonden ooit duizenden hectaren hop. Als kind fietste ik door hopvelden naar de pianoles; nu blijft er amper een tiental hectaren over. In Aalst zouden nog zes boeren zijn, in Dilbeek één. Daarnaast begonnen Aalst, Affligem, Opwijk, Asse en wat hobbyisten met enkele veldjes om dit erfgoed te bewaren. In Poperinge moet ook nog zowat 150 hectaren staan, maar in vergelijking met de 50.000 hectaren wereldwijd, vooral in Duitsland en de VS, stelt dat natuurlijk niet veel meer voor.

LUCRATIEF

Alle nonkels van mijn vader hadden een veldje, zeker in de periode vlak na de Tweede Wereldoorlog, toen de Duitse en Tsjechische concurrentie vernield was, viel daar goed geld mee te verdienen. Zijn grootvader én overgrootvader kweekten en verhandeldden hop. In opdracht van brouwers uit de buurt trokken ze in de vroege herfst hun dorp rond om bellen op te kopen.

Teralfene stond vol *hoplochten*: statige, geurige alleën van drie meter breed tussen houten staken van vier meter hoog, waarlangs de ranken zich naar boven slingerden. Meer recent werden die vervangen door een kader van staken en draad omdat dat makkelijker oogst en minder kwetsbaar is voor de stormen die soms grote schade aanrichten. Men verbouwde er *Kent*, *Hallertau* en *Coigneau*, een lokale variëteit die omwille van zijn weinig bittere smaak zeer geschikt is voor lambik.

STRAFFE VERHALEN

's Avonds zat iedereen samen in een schuur rond een vuur, elk met een rank op schoot om de bellen zorgvuldig, één voor één, af te trekken. Ondertussen werd er gelachen en verteld. Hier hoorde mijn vader vertellen over 'de bende van Jan de Lichte', een legendarische rover uit de streek, en dat maakte indruk. Het vuur hield hen op die frisse septemberavonden warm, maar diende in de eerste plaats om de bellen die boven hun hoofd op een schelft lagen te drogen. Zo'n droogplaats noemde men een ast en zo stond er bij elke boerderij wel één.

De goeie herinneringen halen het dus, al was het werk fysiek zwaar en pijnlijk: de plukkers trokken oude stukken kous over hun handen en armen om ze te beschermen tegen de weerhaakjes van de klimranken. 'Dat harde labeur is de reden waarom ik ermee kap', zei een hopboer me enkele jaren geleden. Want financieel vond hij de teelt ondanks de goedkope buitenlandse concurrentie opnieuw interessant: de trend van hoppige bieren waarvoor veel en soms ongedroogde hop wordt gebruikt had de prijs opgedreven.

Wie langs een hopveld komt, moet dat echt eens proberen, zo'n bel openwrijven: de geur is zalig. Bij gebrek aan een plantage in de buurt kan je natuurlijk een hoppig bier uitproberen. Een Patersvat bijvoorbeeld, een blond bier met verse hop uit de Affligemse stal.

i 9 TOT 11 SEP
Hopduvelfeesten
Asse, www.hopduvel.be

Herman Van Rompuy

‘In de politiek kan je moeilijk gelukkig zijn’

Naar jezelf kijken in een spiegel is niet altijd makkelijk, maar jezelf zien in een portret, wat doet dát met een mens? Na de schok komt de relativering, zo blijkt.

TEKST Nathalie Dirix • FOTO Filip Claessens

De Vilvoordse kunstenares Ulrike Bolenz maakte een portret van Herman Van Rompuy uit Sint-Genesius-Rode. De voormalige eerste minister en Europees president wordt er in een gesprek met RandKrant zowaar filosofisch van. ‘Het is niet de eerste keer dat ik met een schilderij van mezelf word geconfronteerd. Ook als voorzitter van de Kamer van Volksvertegenwoordigers werd een portret van mij gemaakt. Het zorgt telkens voor een schokeffect, omdat je te maken krijgt met een interpretatie van de kunstenaar die bepaalde aspecten van je persoonlijkheid uitvergroot. In het werk van Ulrike Bolenz zie je vooral een vastberaden figuur, terwijl ik in het schilderij van Anne Van Herreweghen (in de Kamer, n.v.d.r.) een statige en waardige man zie met een ietwat dromerige blik. Een mens is dan ook een som van tegenstellingen. Goethe vatte dat treffend samen: ‘Zwei Seelen wohnen, ach! in meiner

Brust’. Zowel die vastberadenheid als filosofische kant maken deel uit van wie ik ben.’

‘JE BENT WIE JE BENT, EEN MENS IS EEN SOM VAN TEGENSTELLINGEN.’

Is die vastberadenheid een belangrijk facet van wie je bent?

‘Je bent wie je bent. Op het moment dat je geboren wordt, is de kern van je persoonlijkheid al aanwezig. Gaandeweg ontdek je jezelf en probeer je uit datgene dat je hebt meegekregen het beste te halen. Daar zit precies je vrijheid als mens in. De vraag is dan ook niet zozeer of dat vastberaden facet van mijn karakter belangrijk is, maar wel wat ik ermee gedaan heb.’

Het heeft jou ongetwijfeld geholpen in jouw leidinggevende functies?

‘In verantwoordelijke functies moet je uiteraard een bepaalde vorm van leiderschap tonen. Zelf geloof ik in consensueel leiderschap. Leiderschap waar je in gemeenschappelijk overleg uitstippelt welke richting je met zijn allen uitgaat. In onze democratische cultuur en pluralistische wereld is het niet altijd evident om tot die consensus te komen. Vandaar het belang van vastberadenheid. Je hebt het nodig om mensen te kunnen overtuigen samen voor een gemeenschappelijk doel te gaan. Leiderschap, vastberadenheid en openheid, ze gaan hand in hand.’

Was het voor jou snel duidelijk dat je met die vastberadenheid iets wilde doen?

‘Ik herinner me nog dat ik als jonge kerel van veertien ervan hield om een spreekbeurt te geven en met overtuiging bepaalde stellingen neer te zetten. Als je merkt dat wat je zegt een bepaalde impact heeft, word je natuurlijk aangemoedigd om hierin verder te gaan en die vaardigheden verder te ontwikkelen. Het zijn dat soort ervaringen die maken dat je jezelf als mens vindt. Gaandeweg kom je jezelf met al je gaven en gebreken tegen en maak je er het beste van.’

‘IK ZIE EEN MAN DIE MISSCHIEF WEL VASTBERADENER IS DAN HIJ ZELF DENKT TE ZIJN.’

Wat vertelt het schilderij over jou dat je zelf nog niet wist?

‘Ik zie een man die misschien wel vastberadener is dan hij zelf denkt te zijn. Waarschijnlijk is deze indruk het resultaat van een overdreven manier van zelfrelativering. Het illustreert dat een mens de som is van verschillende karaktereigenschappen. Zo is er de politicus, maar ook de dromer, de haikulier in mij. De ene beweegt zich in een harde realiteit, de andere leeft haast onthecht van de wereld. De kunst bestaat erin deze op het eerste zicht tegengestelde facetten op een zo harmonisch mogelijke manier met elkaar te verzoenen.’

Als je terugblikt op jouw politieke loopbaan, welke sleutelmomenten waren dan het meest bepalend?

‘Tijdens mijn loopbaan heb ik twee wonderjaren gekend. Zo was er 1988, het jaar waarin ik directeur van de studiedienst van de CVP was. Tijdens dat jaar werd ik in de maand mei staatssecretaris van Financiën en in september kreeg ik de vraag om voorzitter van de partij te worden. Een jongensdroom ging in vervulling. Een ander wonderjaar situeert zich einde 2008, begin 2009. Ik was toen voorzitter van de Kamer van Volksvertegenwoordigers

DE

‘IN DER POLITIK KANN MAN NUR SCHWERLICH GLÜCKLICH SEIN’

‘Das Porträt illustriert, dass ein Mensch die Summe von verschiedenen Charaktereigenschaften ist. So gibt es den Politiker, aber auch den Träumer, den Haiku-Liebhaber in mir. Der eine bewegt sich in einer harten Realität, der andere lebt nahezu losgelöst von der Welt. Die Kunst besteht darin, diese auf den ersten Blick entgegengesetzten

Facetten auf eine möglichst harmonische Weise miteinander zu versöhnen.’ Die Vilvoorder Künstlerin Ulrike Bolenz hat ein Porträt von Herman Van Rompuy aus Sint-Genesius-Rode erstellt. Der ehemalige Premierministerin und europäische Ratspräsident wird darüber in einem Gespräch mit RandKrant richtig philosophisch.

'Een Europees *yes we can* is broodnodig.'

gers. Het was een periode dat ik – voor zover je gelukkig kan zijn in de politiek – relatief gelukkig was. Door een samenloop van omstandigheden werd ik in december echter eerste minister en amper een jaar later ben ik voorzitter van de Europese Raad geworden. Het was een wending die helemaal niet voorzien was.'

Was je gelukkig in jouw politieke leven?

'Ik zeg wel eens dat ik in de politiek ben geboren. Ook al heb ik minder goede periodes in de politiek gekend, toch is het de weg die ik steeds heb verdergezet. Het is echter een pad met zoveel onvoorspelbare wendingen dat het erg moeilijk is om je te midden van al die onzekerheden gelukkig of tevreden te voelen. Tevredenheid bevindt zich veel meer in de persoonlijke sfeer, denk ik. Dat kan je gezin of familie zijn. Of initiatieven waarvan je het gevoel hebt dat ze zinvol zijn. Zo haal ik de laatste tijd voldoening uit de lezingen

die ik geef en waarin ik probeer een positieve boodschap over Europa mee te geven.'

De kunstenaars die jouw portret maakte, schilderde ook het portret van Jean-Luc Dehaene. De kunst verbindt jullie opnieuw?

'Ik heb altijd een grote waardering voor Jean-Luc Dehaene gehad. Zowel voor zijn intelligentie, zijn creatief denkvermogen als voor zijn gave om al luisterend tot werkbare oplossingen te komen. Hij wordt vaak als een bullebak voorgesteld, maar de realiteit is dat ik weinig mensen ken die met zoveel respect voor de andere denken en handelen. Ik ben dan ook tevreden dat één van de drie portretten die Ulrike Bolenz maakte, nu in het Europacollege in Brugge hangt. Het komt daar goed tot zijn recht. Veel beter dan in mijn bureau waar het een aantal maanden in afwachting van zijn definitieve bestemming heeft gehangen, en waar het – omwille van

de treffende gelijkenis – me op vele momenten bijzonder aangreep.'

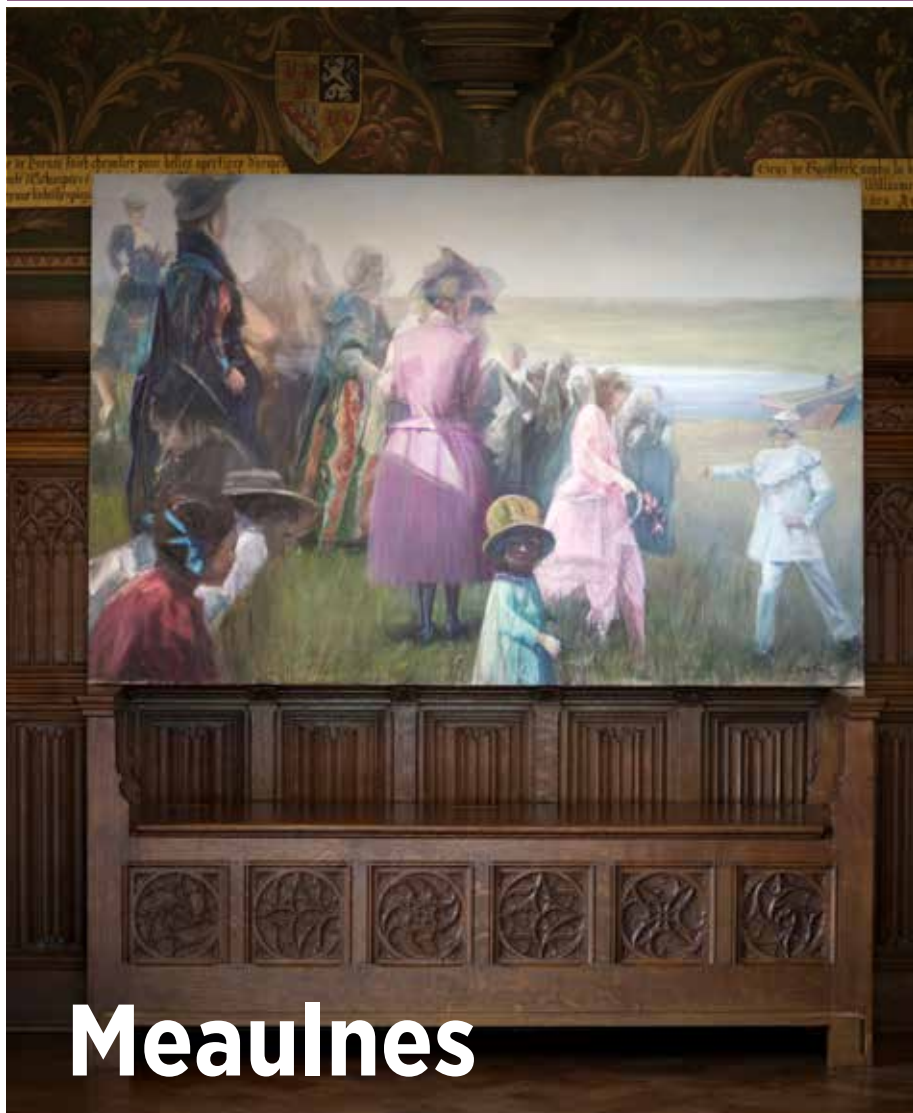
'HET IS BELANGRIJK DAT JE JE BEWUST BENT VAN HET RELATIEVE VAN WAT JE DOET.'

Volgens het Latijnse spreekwoord 'esse est percipi' heeft 'zijn' alles te maken met 'gezien worden'. Hoe zou je gezien en herinnerd willen worden?

'Ik geef niet zoveel om herinneringen. Memoires zijn niet meteen aan mij besteed. Het is belangrijk dat je je bewust bent van het relatieve van wat je doet. Vandaag kan je er als politicus in slagen om een begroting op punt te krijgen, morgen gebeurt er iets waardoor die realisatie in het gedrang komt. Niets is blijvend. Alles verandert. Met andere woorden: wat je doet, heeft geen eeuwigheidswaarde. Je zogenaamde *legacy* wordt razendsnel door de feiten ingehaald. Hoe ouder ik word, hoe meer ik mijn kostbare tijd wil besteden aan wat de toekomst ons nog kan brengen.'

Je staat vooral bekend voor jouw rustige vastheid en wijsheid als staatsman. Welke wijsheid wil jij ons in deze turbulente tijden meegeven?

'We leven in een tijd die gekenmerkt wordt door een algemeen wantrouwen. Zeker naar de nationale politiek wordt er met veel argwaan gekeken. Statistieken tonen aan dat men zelfs meer vertrouwen heeft in de Europese dan in de nationale instellingen. Ons geloof in collectieve samenlevingsprojecten staat op een dieptepunt. Wat we nodig hebben, is meer vertrouwen. Vertrouwen ten aanzien van onze medemens, maar ook ten aanzien van instellingen. Te veel wantrouwen veroorzaakt ons immers tot immobilisme. Net het tegengestelde van wat Europa nodig heeft. Een Europese versie van *yes, we can* is broodnodig. Als een continent als Azië erin slaagt om met rasse schreden vooruit te gaan, waarom zouden wij dat dan in Europa niet kunnen? Het komt erop aan in onszelf te geloven. Alleen dan kunnen we opnieuw in de toekomst geloven.'

Meaulnes

Een tentoonstelling opgebouwd als een wandeling door een boek. Een boek over onbereikbare liefde, opgroeien, mysterie, bezetenheid. Meer dan 50 schilderijen begeleid op piano. De najaarstentoonstelling *Meaulnes* in het Kasteel van Gaasbeek belooft de bezoeker een unieke ervaring. **TEKST** Ines Minten • **FOTO** Filip Claessens

Tot niet zo heel lang geleden was *Le Grand Meaulnes* van de Franse auteur Alain-Fournier verplichte kost voor scholieren. 'Het is zo'n boek dat velen kennen maar weinigen kunnen navertellen', vertelt Luc Vanackere, directeur van het Kasteel van Gaasbeek. 'Toen ik het vroeger zelf moest lezen voor de les Frans was ik niet onder de indruk. Pas jaren later is het door een of andere chemische reactie in mijn hersenen weer naar boven gekomen. Toen besefte ik dat het een ongelooflijk boek is. Je kunt er helemaal in verdrinken, op voorwaarde dat je je er compleet aan overgeeft.'

HERKENBARE TWIJFEL

Le Grand Meaulnes is de enige roman van Alain-Fournier. Hij verscheen in 1913, een jaar later sneuvelde de auteur in een van de eerste gevechten van de Eerste Wereldoorlog. In het boek blikt de verteller terug op zijn bijzondere vriendschap met Augustin Meaulnes. Het is een portret van de adolescentie, die ongreepbare overgangperiode tussen de magische verbeeldingswereld van de kindertijd en het meer prozaïsche universum van de volwassenheid. 'De jongens twijfelen voortdurend tussen die twee', vertelt Vanackere. 'Ongetwijfeld is dat een van de redenen waarom de roman zo herkenbaar is en zo zeer blijft.'

PARCOURS

Een sleutelscène van de roman speelt zich af op een mysterieus domein met een kasteel, dat de jongeren lijkt mee te nemen naar een andere tijd. 'Een beetje zoals het Kasteel van Gaasbeek dus. Om hier te komen, moet je ook een eindje door het park en dan opeens duikt het kasteel op als een soort fata morgana. Eenmaal binnen, is de wereld veraf.' Vanackere vond *Meaulnes* daarom het perfecte boek voor het kasteel. 'Hoe zou het zijn om door een boek te wandelen?', vroeg hij zich af. Hij bracht de

verschillende eindjes samen en knoopte ze vast aan de schilderijen van beeldend kunstenaar Gerolf Van de Perre. 'Ik ken zijn werk en ik weet dat hij grote affiniteit heeft met de periode vlak voor de Eerste Wereldoorlog.' Van de Perre nam de uitdaging aan. Hij creëerde meer dan 50 erg diverse schilderijen, op maat van de specifieke ruimtes in het kasteel. *Le grand Meaulnes* was daarvoor zijn eerste inspiratiebron. 'We stellen de werken op in een parcours, zodat de bezoeker door het boek lijkt te wandelen.'

PIANO'S

'Nog een belangrijk onderdeel van de tentoonstelling is de pianomuziek', vertelt Vanackere. 'Wanneer Meaulnes op het mysterieuze domein belandt, wordt hij op slag verliefd op een meisje dat piano speelt.' Op het parcours zullen verscheidene historische piano's staan. 'We engageren professionele pianisten om de instrumenten te komen bespelen, maar ook amateurpianisten mogen zich bij ons aanmelden: een middelbaar academieniveau volstaat. We hopen op veel reacties van pianisten uit het hele land.'

MAGISCHE ZOEKTOCHT

'Voor mensen die het boek en de periode goed kennen, wordt *Meaulnes* een fantastisch project. Van de Perre is een kunstenaar die graag werkt met citaten en verwijzingen, dus kenners zullen allerhande associatieve verbanden kunnen leggen.' Hij geeft een voorbeeld. 'Alain-Fournier was een bewonderaar van Debussy. 'We weten ook dat hij naar de première van diens *Pelléas et Mélisande* is geweest. En een van de openingszinnen van die opera is 'Vous êtes belle', de onhandige eerste woorden van het personage Meaulnes tegen zijn geliefde Yvonne. Om die reden zullen de pianisten ook geregeld Debussy spelen. Bovendien verwerkte Van de Perre het portret van de componist in een van zijn schilderijen.' Uiteraard hoeft je geen (kunst) historicus of letterkundige te zijn om de tentoonstelling te kunnen smaken. 'Mensen die minder vertrouwd zijn met de periode en de roman zullen een soort magische zoektocht beleven. Het is zeker niet nodig om alle onderliggende elementen in de werken te herkennen. Het belangrijkste is dat je meegaat in de sfeer en iets in de werken vindt dat je raakt.'

8 SEP TOT 6 NOV

Meaulnes

Gerolf Van de Perre

Gaasbeek, kasteel van Gaasbeek, 02 531 0130

i Elke catalogus bevat een gratis toegangsticket voor de tentoonstelling. Interesse om piano te spelen tijdens de tentoonstelling? kasteelvangasbeek@vlaanderen.be

Stad en (West)rand

VARIA

Cultuurcentrum Westrand in Dilbeek is al een tijdje bezig om de banden tussen Rand en stad aan te halen. Bij het begin van het nieuwe cultuurseizoen vindt het daarvoor een partner in de Brusselse Beursschouwburg. Beursschouwburg heeft de gewoonte zijn jaarprogramma in te delen in thematische gehelen, en mikt met zijn najaarsfocus *Come Together* op samenkomen, samen zijn en samenwerken. Tijdens het openingsweekend zet Beursschouwburg letterlijk en figuurlijk de stap naar Westrand. Op vrijdag wordt het artistieke programma afgewerkt in de Beursschouwburg zelf, al heeft daar 's avonds om 20.30 uur ook een debat plaats over de manier waarop Brussel en de Rand naar elkaar kijken. 's Anderendaags om 17 uur neemt kunstenaar **Brecht Hermans** de Brusselaars op sleeptouw als hij met zijn draagbaar radiosysteem van Beursschouwburg naar Westrand trekt. Vanaf kwart voor zeven kan iedereen ook met een shuttle-dienst naar Westrand, waar vanaf 19 uur

een uitgebreide artistieke avond op het programma staat. De in Brussel wonende Française **Clara Thomine** toont haar kortfilms die de grens tussen documentaire en artistieke voortdurend overschrijden. **Ief Spincemaille** laat mensen in Dilbeek rondlopen met spiegelconstructies onder hun ogen, waardoor het lijkt alsof ze de wereld op hun kop bekijken. De Deense kunstenaar **Christian Hansen** creëert een muziekinstallatie in de kleine hoekjes en kantjes van Westrand. Theater is er onder meer van het Nederlandse theatergezelschap **Kassys** dat met quotes uit popsongs aan de slag gaat en daarna is het aan de muzikanten met onder meer de keelklankperformance van de vrouwen van **HELFel**, de elektronische muziek van **Beton** en de funk van **Nature Heaten**. • MB

16, 17 EN 18 SEP
Come together
festival
Brussel, Beursschouwburg,
02 466 20 30

Een kwartier voor de aanvang

EXPO

Veerle Eyckermans is naast actrice ook fotografe. Gedurende meer dan zeven jaar volgde ze collega-acteurs, 15 minuten voor ze de scène opgingen. Het resultaat werd een fotoboek en een tentoonstelling met verrassend authentieke portretten van Vlaamse acteurs. Het bijzondere aan deze tentoonstelling is dat je bekende gezichten op een unieke manier te zien krijgt en zo mee getuige mag zijn van één van hun meest kwetsbare momenten. Want zelfs voor grote namen zoals Jan Decler, Chris Lomme, Wim Opbroeck... blijft het kwartier voor ze de scène betreden een moment waar twijfel en zenuwen kunnen toeslaan. Dat Eyckermans zelf actrice is, heeft ongetwijfeld bijgedragen tot de naturel van de fotoreeks. Het is duidelijk dat dit portretten van mensen zijn die op een ongedwongen manier de kijker inzage geven in hun intieme wereld. Het is precies die spontaniteit die de reeks zo interessant maakt. • ND

16 SEP TOT 16 OKT

Kwartier voor aanvang

Veerle Eyckermans
Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

Liefde voor

EXPO

Een feest van kleuren en vormen, zo kan je het fauvisme omschrijven. In het FeliXart Museum loopt nu een expo over de Brabantse fauvisten die net als hun Franse voorgangers met ruwe penseelstreken in levendige kleuren schilderden. Een unieke kans om deze verborgen parels – veelal uit privécollecties – samen te zien.

De Brabantse schilders waren geen hechte groep zoals hun Franse collega's, maar lagen qua stijl en overtuigingen dicht bijeen. De groep ontstond enkele jaren na de oorspronkelijke beweging, vlak voor de Eerste Wereldoorlog, en is merkbaar beïnvloed door het expressionisme en futurisme. De opkomende industrie, het technologisch vernuft en elektrisch licht zorgden voor een nieuwe waarneming die ze trachtten te vertalen naar het doek. De Brabantse fauvisten hadden zin voor experiment en wilden de schilderkunst bevrijden van het academische keurslijf. Eerder dan een getrouwe weergave was hun werk een uitdrukking van wat zij voelden wanneer ze naar hun omgeving keken.

LINK MET DE STREEK

De mecenas die de kunstenaars uit de rand van

Zet het hart maar **open**

THEATER

Is *Total Eclipse of the Heart* een remake van het nummer van Bonnie Tyler? Niet echt. Wel is het een stuk dat – net zoals het wereldberoemde nummer – over grote emoties gaat. Bekende songs vormen de rode draad in dit verhaal. Stuk voor stuk slagen ze erin allerlei veilig opgeborgen gevoelens los te maken. In dit theaterstuk van het Nederlandse gezelschap **Kassys** besluiten vier man-

nen om hun diepe gevoelens opnieuw een plaats te geven in hun leven. Ze zijn het beu om zichzelf steeds maar hoeven te beheersen en hun emoties te relativeren. Wat als ze zich nu eens zouden tonen zoals ze zich werkelijk voelen? De opluchting is groot wanneer ze vaststellen dat de wereld niet vergaat wanneer je de sluisen van je gevoelens opent. Vriendschap, liefde, eenzaamheid, geluk, tegenslag, verdriet kunnen opnieuw stromen. Hun

leven wordt opnieuw een intense beleving die de moeite loont. • ND

ZA • 17 SEP • 20.30

Total Eclipse of the Heart

Kassys

Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

Net mensen, die dieren

Zootropolis is een animatiefilm van Disney die begin dit jaar wereldwijd hoge ogen gooide. De film combineert kenmerken van de dierenfabel en de *policier*. Tegelijk verspreidt hij een milde boodschap over samenleven in een stad, en de kwalijke invloed die vooroordelen ten aanzien van bepaalde bevolkingsgroepen daarbij kunnen hebben. Centraal staat het kleine maar gemotiveerde konijn Judy, dat toetreedt tot het politiekorps van de grote dierenstad, ondanks de weerstand van de zware jongens die daar de lakens uitdelen. Niet tevreden met een bijrolletje als bekeurder van foutparkeerders, stort Judy zich op een mysterieuze verdwijningszaak die de relatie tussen roofdieren en prooidieren danig onder spanning zet. Daarbij krijgt ze de hulp van de vos Nick, die zich niet zomaar laat typecasten als sluwe oplichter. Het schaap Dawn dat de burgemeesterspost ambieert, blijkt dan weer niet zo onschuldig. Disney tackelt het discriminatiethema zoals gewoonlijk met veel humor en zet ook qua animatie weer een klein stapje vooruit. • MB

ZO • 25 SEP • 10.30
Zootropolis (+5j)

ontbijtfilm
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

het licht

Brussel promootte was de Linkebeekse brouwer François Van Haelen. Ook Herman Teirlinck speelde een grote rol bij het organiseren van bijeenkomsten. Kunstenaars uit Mechelen of Antwerpen trokken naar Brabant om iemand als Auguste Oleffe te ontmoeten. Een andere drijvende kracht was Rik Wouters, een virtuoos die de nieuwe visie op een heel eigen manier wist te vertalen. Ook de jonge Felix De Boeck en Prosper De Troyer hoorden erbij.

PUUR EN EERLIJK

Nick Andrews, wiens eigen werk ook met kleur en ritme speelt, werd gevraagd een selectie te maken. 'Het werk van de Brabantse fauvisten is zo puur en eerlijk, dat maakt het tijdloos. Er gaat ook een enorme energie van uit, want in die huiselijke taferelen, portretten en landschappen zochten ze steeds naar licht. En licht is kleur, en kleur is leven. De composities zijn bijna muzikaal opgebouwd, niet vanuit één punt. Ze gebruikten geen perspectief meer, maar creëerden optische waarneming via het licht. Dat zie je al bij de impressionisten, maar eigen aan de fauvisten is het gebruik van pure, ongemengde kleuren. Voor schaduw kozen ze een complementaire kleur in plaats van zwart. Onze hersenen zetten dat automatisch om, zoals bij muziek: ons gehoor vangt klanken op en vormt er een harmonie mee. De idee daarachter is om terug te gaan naar onze eerste gewaarwordingen.'

KLEUR VOOROP

Voor Andrews komt kleur voor vorm. Als kind neem je immers eerst kleur waar, pas nadien vorm. Hij vindt het jammer dat kleur in de loop van de tijd een politieke of religieuze betekenis verwierf in de kunsten, waardoor men in bepaalde periodes kleur afzwoer. 'Als je kleur goed gebruikt, krijg je heel mooie dingen zoals bij Fernand Schirren of Jean Brusselmans, een van de belangrijkste Belgische modernisten.'

De fauvisten stonden op de vooravond van een kantelmoment. 'Hun werk getuigt van zoveel inzicht in de wereld en de tijdsgeest waardoor het een eeuw later nog altijd relevant is. Dat is iets om bij stil te staan in deze tijden van verrechtsing en nationalisme.' • LENE VAN LANGENHOVE

TOT 2 OKT

De Brabantse Fauvisten

Drogenbos,
FeliXart museum,
02 377 57 22

Tot 21 augustus kan je in CC De Warande in Turnhout gaan kijken naar *Within me*, de solotentoonstelling van Nick Andrews.

Royaal in het groen

HOEILAART In het Zoniënwoud, aan de rand van een uitgestrekte open grasvlakte ligt een eenzaam, statig paviljoen. Een symmetrische trappenpartij leidt naar de inkom. In het midden pronkt het rijkswapen met de Belgische leeuw. Dit gebouwtje uit 1924 was de koninklijke loge van de hippodroom van Groenendaal. Eind 19e eeuw gaf koning Leopold II zijn buurlanden het nakijken door een renbaan van overtreffende trap te bouwen. Ze genoot internationale faam, temeer omdat in de loop van de jaren een unieke, rechte strook van 1,6 km in het lange parcours opgenomen werd en een achtvormige hindernissenpiste. Zowel de kleine man als de *beau monde* kwamen in Groenendaal hun gok(je) wagen. Het was een wereld op zich met twee langgerekte metalen tribunes met gietijzeren ornamenten, stallingen, waag, infirmerie, jockeyzaal en zelfs een eigen spoorlijn. Vanuit de koninklijke loge volgden de koning en zijn entourage de wedstrijd, vanop de terrassen of door de grote raampartijen van de binnenruimte. Eind 20e eeuw was de glorie tijd van de paardenrennen voorgoed voorbij en begin 21e eeuw werden alle resterende gebouwen afgebroken, op één na. De restauratie van het volledig vervallen paviljoen startte in de zomer van 2015. Vanaf september 2016 kan je in de herboren Koninklijke Loge in de benedenruimte uniek vergaderen in het groen of als koppel romantisch overnachten op de bovenste verdieping die werd ingericht als slaapkamer. Laat de wagen aan de kant. Op deze plek geraak je, als deel van de beleving, enkel te voet, te fiets of te paard. • TDW

i Tijdens **Open Monumentendag** op 11 september zet de Koninklijke Loge haar deuren open; www.koninklijkeloge.be

Liefde en planten

DANS

Hoe kan een plant een grotere rol krijgen in een choreografie dan die van mooi, groen en statisch decorelement? Choreograaf **Bud Blumenthal** onderzocht het voor zijn nieuwe productie *Leaves of Grass*.

In *Leaves of Grass* komen twee grote thema's samen: liefde en ecologie. 'De laatste jaren wil ik graag voorstellingen maken die meer zijn dan mooi om naar te kijken. Als choreograaf en danser, als kunstenaar, als ouder misschien ook, wil ik meer maatschappelijke verantwoordelijkheid in mijn werk leggen. Zo kwam ik snel uit bij ecologie, een van de grote thema's van onze tijd.'

HOF VAN EDEN

In een hoek van de scène staat een merkwaardige, grote doos. Ze heeft iets van een doods-kist of een sarcofaag; een enigmatische aanwezigheid in de

verder behoorlijk naargeestige omgeving waarin de zes dansers zich bewegen. Tussen hen geen woord, geen connectie, geen relatie. Langzaam geeft de doos zijn geheimen prijs. 'Er verschijnt een jungle van planten, als een tuin van Eden', legt Blumenthal uit. 'De planten schenken hun schoonheid en kleur aan die voorheen zo geïsoleerde plek en veroorzaken daardoor een grote verandering.' De mensen beginnen met elkaar te communiceren, ze openen hun blik en hun hart voor elkaar, er komt plaats voor liefde.

LIBIDO VAN HET LEVEN

Beide thema's – ecologie en liefde – komen samen in de titel van het stuk. Blumenthal leende hem van de grote Amerikaanse dichter Walt Whitman. 'Whitman schreef met *Leaves of Grass* een ode aan de natuur en de libido van het leven. Met mijn voorstelling wil ik die levenskracht viëren, zoals hij het deed in zijn gedichten.' Net daarom mochten de planten niet zomaar

decorstukken zijn. De choreograaf rustte ze uit met microcamera's die monumentale live-beelden van het aanwezige groen projecteren. 'Zo beïnvloeden ze de ruimte en het hele gebeuren.' Op een gegeven moment bepalen de planten zelfs het geluid: de drie vrouwelijke dansers bespelen ze als instrumenten. Intussen dansen de mannelijke dansers een symbolisch, destructief trio. De mens, de natuur, de liefde: *Leaves of Grass* legt hun onlosmakelijke verbondenheid bloot. • INES MINTEN

ZA • 24 SEP • 20.00

Leaves of Grass

Compagnie Bud Blumenthal
Meise,
GC De Muze van Meise,
02 892 24 40

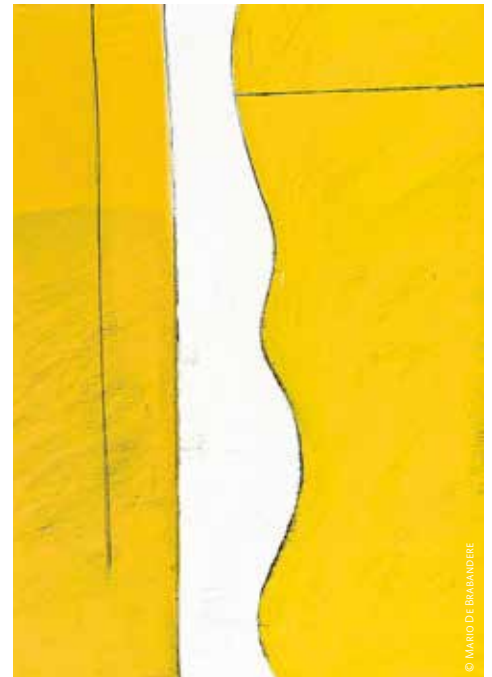

© PIERRE WACHOLDER

30 jaar kunst galerij De Ziener

EXPO

Toen **Jan De Smedt** in 1986 galerie De Ziener oprichtte in Asse was dat met de bedoeling om jonge en minderbekende beeldende kunstenaars een platform aan te bieden en om hun werk meer weerklank te geven bij een breed publiek. Vandaag, dertig jaar later is De Ziener uitgegroeid tot een baken en een ijkpunt voor al wie gebeten is door actuele kunst. Niet alleen in de Rand, waar De Ziener veruit de enige zelfstandige galerie is, maar ook ver daarbuiten, zelfs tot over de landsgrenzen. Galeriehoudster en tentoonstellingsmaker Jan De Smedt voelt als geen ander de polsslagen van de hedendaagse kunst waardoor hij feilloos het kaf van het koren kan scheiden; in De Ziener drijft enkel kwaliteit boven. Dat bewijst hij niet alleen met de tientallen tentoonstellingen die hij in al die jaren op poten zette, maar ook met het driejaarlijkse kunstenparcours *Van Stof tot Asse* dat hij in 2017 voor de tiende keer zal organiseren. 30 jaar De Ziener wordt gevierd met een grote expositie, van 4 september tot 9 oktober, in gemeenschapscentrum De Markten. Je kan er werk bekijken van Werner Cuvelier, Mario De

© MARIO DE BRABANDERE

Brabandere, Norman Dilworth, Maurice Wycskaert, Stefaan Vermuyten, Walter Swennen, Frank Van Hiel en vele andere. • TS

4 SEP TOT 9 OKT

30 jaar De Ziener

Jubileumtentoonstelling
Brussel, De Markten, www.deziener.be

Händel op saxofoon

KLASSIEK

De klank van het orgel en de familie van de saxofoons staat tot iedere verbazing heel dicht bij elkaar. Dat inspireerde **Eric Sleichim**, componist en leider van de bekende groep **BLINDMAN**, om werken van Händel voor saxofoonkwintet te bewerken. Na de succesvolle samenwerking rond 32 *FOOT/ the Organ of Bach* delen **BLINDMAN** en de Nederlandse organist **Reitze Smits** nu ook het podium in de twee meest populaire werken van de Duitse meester: *Water Music* en *Music for the Royal Fireworks*.

De *Water Music* suites schreef Händel in 1717 voor een boottocht van koning George I op de Temse. *Music for the Royal Fireworks* ontstond 32 jaar later voor George II die van blaasinstrumenten hield, zo werd toen een orkest van onder meer 24 hobo's en 12 fagotten ingeschakeld. Tijdens het vuurwerk in het Londense

Green Park luisterden meer dan 12.000 mensen naar het vijfdelige werk. Van beide composities werden veel bewerkingen gemaakt. Eric Sleichim en Reitze Smits houden hun arrangement, getiteld *Water & Fire/ Haendel revisited* bij vijf saxofoons – twee sopraan – en telkens één alt-, tenor- en baritonsaxofoon en orgel. Door het werk uit te voeren met het groot orgel van de abdijkerk komt het monumentale van Händels muziek volledig tot zijn recht. Een rijke akoestiek en de mogelijkheid de instrumenten verspreid door de ruimte op te stellen leiden tot een multidimensionale ervaring van deze prachtige muziek. • MC

VR • 16 SEP • 20.30

Water & Fire/ Haendel revisited

BLINDMAN en Reitze Smits
Grimbergen, abdijkerk,
02 263 03 43

Doorleefde verhalen

MUZIEK

Drie kwetsbare mannen die je weten te raken met verhalen en muziek; dat is in het kort wat je van het stuk *Blèten* mag verwachten. De drie mannen in kwestie zijn de acteur **Warre Borgmans** (gekend van onder meer *Aspe*, *Vermist* en *Witse*) en de muzikanten **Jokke Schreurs** (gitaar) en **Big Dave Reniers** (mondharmonica). Hoe verschillend hun look en temperament ook is, één zaak hebben

ze gemeen: ze weten elk met hun eigen instrument je ziel te beroeren. Of ze hun verhalen nu met hun stem of muzikaal instrument brengen, het maakt niet uit. Ze brengen *tranches de vie* op een manier die doorleefd is en waardoor je als toeschouwer mee in de voorstelling gezogen wordt. Het knappe aan het samenspel van dit trio is dat ze erin slagen om een *bluesy* toon te zetten zonder sentimenteel te worden. Tijdens de voorstel-

ling creëren ze een sfeer van melancholie en een onbestemd verlangen zonder ooit de grens van sereniteit te overschrijden. • ND

VR • 30 SEP • 20.30

Blèten

Warre Borgmans, Jokke Schreurs

& Big Dave Reniers

Jezus-Eik, GC de Bosuil, 02 657 31 79

De voorhoe

EXPO

Is er nog sprake van avant-garde in de kunst?

Dat is de vraag die Bozar zich stelt met de grote tentoonstelling *The Power of Avant-Garde now and then*, die de kunsttempel in Brussel het hele najaar domineert.

Met de tentoonstellingen rond Theo Van Doesburg en Daniel Buren ging Bozar eerder dit jaar al dieper in op het werk van twee notoire avant-gardisten – eentje van net voor en tijdens de Eerste Wereldoorlog en eentje die opereerde in de decennia na de Tweede Wereldoorlog.

Dit najaar blijft de avant-garde centraal staan, maar het blikveld verruimt: in een eerste beweging tot de brede groep avant-gardisten die in het begin van de twintigste eeuw voor beroering zorgde, in een tweede door de confrontatie van hun werk met de artistieke productie van een hele reeks hedendaagse internationale kunstenaars.

In totaal 120 werken proberen zo te duiden wat de kracht kan zijn van avant-garde. De term komt oorspronkelijk uit de oorlogsvoering en slaat op de kleine groep elitesoldaten die vooruitgestuurd wordt om het onbekende terrein af te tasten dat vervolgens door een grote groep volgers kan worden ingenomen.

de van de kunsten

FRAGMENTERING

Tussen de jaren 1895 en 1920 golden verschillende moderne kunstenaars met hun baanbrekend werk als detectoren en commentatoren van de (r)evoluties die zich op maatschappelijk vlak voltrokken. De industrialisatie zorgde voor ingrijpende sociale veranderingen waardoor de samenleving fragmenteerde en uiteindelijk explodeerde met het geweld van de Eerste Wereldoorlog en de Russische revolutie. Kunstenaars gingen steeds meer de individuele toer op of organiseerden zich in kleine, steeds weer veranderende groepen, vaak handelend volgens een manifest dat dikwijls ook maatschappelijke draagwijdte had. Tussen de formatie van de Duitse schildersgroep Die Brücke in 1905 en de stichting van Bauhaus, dat na de oorlog een compleet nieuwe vormtaal propageerde, bewoog er heel veel in de verschillende Europese steden. Eenlingen als James Ensor en Edvard Munch gingen hun weg, de Italiaanse futuristen, de Duitse expressionisten en de Russische constructivisten een andere.

TANDEMS

Maar welke – eventueel onzichtbare – impact heeft vooruitstrevende kunst vandaag nog op de samenleving en omgekeerd? Om dat te onderzoeken doorbreekt tentoonstellingscurator

Ulrich Bischoff het historische verhaal van deze expo met werk van vijftien hedendaagse kunstenaars. Elk van hen wordt gekoppeld aan een figuur uit de historische avant-garde, zodat een vijftiental tandems ontstaan: John Baldessari en Marcel Broodthaers, David Claerhout en Piet Mondriaan, Marlène Dumas en Edvard Munch, William Forsythe en Marcel Duchamp, Luc Tuymans en Raymond Duchamp-Villon, Jeff Wall en Franz Kafka. Van de Duitse schilder Gerhard Richter wordt in Bozar de serie van 48 portretten getoond, waarmee hij in 1972 op de Biënnale van Venetië probeerde af te rekenen met het trauma van de Duitse ‘vaderloze generatie’ na de Tweede Wereldoorlog. • MICHAËL BELLON

29 SEP TOT 22 JAN The Power of Avant-garde now and then

Brussel, Bozar,
www.bozar.be

The Power of Avant-garde now and then is overigens ook één van de tentoonstellingen die deel uitmaken van het programma van de jaarlijkse Nocturnes van de Brusselse Musea. Dat wil zeggen dat ze op 29 september ook 's avonds te zien is van 17 tot 22 uur. Voor de rest van het programma van de Nocturnes: www.brusselmuseumsnocturnes.be.

PODIUM

ZA • 17 SEP • 20.30 Total Eclipse of the Heart

Kassys
Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

ZA • 24 SEP • 20.30 The Elephant Man

Loge10
Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

KIDS

ZO • 25 SEP • 11.00 Kunstenfoor

Sint-Pieters-Leeuw, Colomapark,
02 371 22 62

ZO • 25 SEP • 15.00 Lampionaio (3-5j)

Sprookjes en zo
Asse, Oud Gasthuis, 02 456 01 60

ZO • 25 SEP • 10.30 Zootropolis (+5j)

ontbijtfilm
Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43

ZO • 25 SEP • 16.00 Ghost Rockers

Sint-Pieters-Leeuw, Colomapark,
02 371 22 62

HUMOR

DO • 22 SEP • 20.30 Het laatste woord

Janine Bischops
Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

ZA • 24 SEP • 20.15 Kassa kassa

De Komedie Compagnie
Alsemberg, CC de Meent, 02 359 16 00

WO • 28 SEP • 20.30 De 3 wijzen, de 3 grijzen

Vermeire, Christoffels,
Grootaers & Van Eeghem
Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

ZOOTROPOLIS (25/9)

VR • 30 SEP • 20.00

Accident de parcours

Nigel Williams
Meise, GC De Muze van Meise,
02 892 24 40

LITERATUUR

VR • 2 SEP • 20.00

Duvelsverzen

Asse, Oud Gasthuis,
02 456 01 60

WO • 28 SEP • 20.00

Literaire avond met Ish Ait Hamou

Meise, GC De Muze van Meise,
02 892 24 40

DANS

ZA • 24 SEP • 20.00

Leaves of Grass

Compagnie Bud Blumenthal
Meise, GC De Muze van Meise,
02 892 24 40

VR • 30 SEP • 20.30

Seriously Funny

Fair Play Crew
Ternat, CC De Plotter,
02 466 20 30

MUZIEK

VR • 16 SEP • 20.30

Inteam!

Radio Guga
Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

VR • 16 SEP • 20.30

André Brasseur & band

Belpop Bonanza
Kraainem, GC de Lijsterbes,
02 721 28 06

ZA • 17 SEP • 19.30

Kreten en gefluister

Raymond van het Groenewoud
Sint-Genesius-Rode,
GC de Boesdaalhoeve, 02 381 14 51

ACCIDENT DE PARCOURS (30/9)

MA • 19 SEP • 14.00

Koen Crucke 50 jaar later

Hoeilaart, Sint-Clemenskerk,
02 657 05 04

VR • 23 SEP • 20.00

Die Verdampte Spielerei

Wezembeek-Oppem, GC de Kam,
02 731 43 31

VR • 23 SEP • 20.30

Elephantastic

Les Trutttes
Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

ZA • 24 SEP • 20.30

L'Occasione fa il ladro

I Donati
Tervuren, GC De Warandepoort,
02 766 53 47

ZO • 25 SEP • 20.30

Ode aan Bobbejaan

Guido Belcante, Barbara Dex
& Jan De Smet
Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

WO • 28 SEP • 15.00

Miek en Roel

Wezembeek-Oppem,
GC de Kam, 02 731 43 31

DO • 29 SEP • 20.00

Gipsy

Los del Trè
Wemmel, GC de Zandloper,
02 460 73 24

VR • 30 SEP • 20.30

Zoek & de reizigers

Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

VR • 30 SEP • 20.30

Blèten

Warre Borgmans, Joke Schreurs
& Big Dave Reniers
Jezus-Eik, GC de Bosuil,
02 657 31 79

KLASSIEK

VR • 16 SEP • 20.30

Water & Fire/ Haendel revisited

Blindman en Reitze Smits
Grimbergen, abdijkerk,
02 263 03 43

ZO • 11 SEP • 11.00

Meuzemuzeconcert

Quartz Ensemble & Belem
Meise, GC De Muze van Meise,
02 892 24 40

DO • 29 SEP • 20.30

Prokofiev & Arenski

Oxalys kamermuziekensemble
Grimbergen, sacristie abdijkerk,
02 263 03 43

The Jungle Book 3D

ZO • 4 SEP • 20.00
Alseberg, CC de Meent,
02 359 16 00

MA • 26 SEP • 20.30

Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

DI • 6 SEP • 20.30

Café Society

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

DI • 6 SEP • 20.30

Money Monster

Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

ZO • 11 SEP • 20.00

Where to invade next?

Alseberg, CC de Meent,
02 359 16 00

DI • 13 SEP • 14.00

Achter de wolken

Chris Lomme & Jo De Meyere
Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

DI • 13 SEP • 20.30

Zaak: De Zutter

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

DI • 13 SEP • 20.30

L' économie du couple

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

DO • 15 SEP • 15.00 EN 20.00

Mustang

Wezembeek-Oppem, GC de Kam,
02 731 43 31

ZO • 18 SEP • 20.00

Toni Erdmann

Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00

Sleeping Giant

DI • 20 SEP • 20.30
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43
Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

WO • 21 SEP • 20.30

Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

ZO • 25 SEP • 20.00

Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00

VR • 23 SEP • 14.00 EN 20.00

Black

Wemmel, GC de Zandloper, 02 460 73 24

MA • 26 SEP • 20.30

The Invisible City

Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43

DI • 27 SEP • 20.30

Truman

Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43

DI • 27 SEP • 20.30

The Violin Teacher

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

EXPO

4 SEP TOT 9 OKT

30 jaar De Ziener

Jubileumtentoonstelling
Brussel, De Markten,
www.deziener.be

8 SEP TOT 6 NOV

Meules

Gerolf Van de Perre
Gaasbeek,
kasteel van Gaasbeek,
02 531 01 30

16 SEP TOT 16 OKT

Kwartier voor aanvang

Veerle Eyckermans
Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

17 TOT 27 SEP

Warriors toward the light

Peter Felix Jacobs

Mandalas

Chantal Lietart
Wemmel, GC de Zandloper,
02 460 73 24

23 SEP TOT 9 OKT

10e biënnale beeldende kunst

Kunstenacademie
August De Boeck
Asse, Oud Gasthuis,
02 456 01 60

29 SEP TOT 22 JAN

The Power of Avant-garde now and then

Brussel, Bozar,
www.bozar.be

ODE AAN BOBBEJAAN (25/9)

MUSTANG (15/9)

TONI ERDMANN (18/9)

BLACK (23/9)

TOT 2 OKT

De Brabantse Fauvisten

Drogenbos, FelixArt museum,
02 377 57 22

TOT 30 OKT

Marko Van der Steenhoven

fotografie
Wezembeek-Oppem,
cafeteria GC de Kam, 02 731 43 31

VR • 16 SEP • 19.30

Naaiworkshop

Kraainem, GC de Lijsterbes,
02 721 28 06

VR • 30 SEP • 19.15

Stempels maken

Isabelle Van Geel
Asse, Oud Gasthuis, 02 456 01 60

ZO • 11 SEP • 14.00

Spinnen in het bos

Hoeilaart, Bosmuseum,
www.ngz.be

DO • 15 SEP • 14.00

Natuur en kunst in Wezembeek-Oppem

Wezembeek-Oppem,
Sint-Pieterskerk,
www.ngz.be

DO • 29 SEP • 14.00

Woluwe-riviertje

Brussel, Trammuseum,
www.ngz.be

VARIA

Ezelsoor boekenkafactie (6-12j)

VR • 2 SEP • 15.30

Linkebeek, GC de Moelie,
02 380 77 51
Kraainem,
GC de Lijsterbes,
02 721 28 06
Sint-Genesius-Rode,
GC de Boesdaalhoeve,
02 381 14 51

ZA • 3 SEP • 10.00

Zellik, bibliotheek, 02 456 01 60
Wezembeek-Oppem,
GC de Kam, 02 731 43 31
ZA • 3 SEP • 14.00

Asse, Oud Gasthuis, 02 456 01 60
Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

WO • 7 SEP • 14.00

Wemmel, GC de Zandloper,
02 460 73 24

ZO • 4 SEP • 8.00

Gordelfestival

focusgemeente: Jezus-Eik
Verschillende locaties,
www.gordelfestival.be

16, 17 EN 18 SEP

Cometogther

festival
Brussel, Beursschouwburg,
02 466 20 30

 Voor meer activiteiten in de
Rand, zie
www.uitinderand.be

Het volledige vormingsaanbod
van Arch'educ vind je op
www.archeduc.be

RandKrant wordt elke maand nog slechts in de helft van onze regio gratis bus aan bus verdeeld, en ook niet in juli en augustus. Wie onze vorige editie (juni 2016) heeft gemist, kan die raadplegen op onze website www.randkrant.be. Voor de gemeenten waar deze RandKrant van september 2016 bus-aan-bus wordt verdeeld: zie colofon op pg.3.

WAAROVER HADDEN WIJ HET IN JUNI?

Over de verstedelijking van de Noordrand, auteur Elvis Peeters die in Verbrande Brug opgroeide, het verrassende profiel van de nieuwkomers in de Rand, de zomer van Cinematek, maatwerkbedrijf AMAB in Zaventem, op verkenning naar Sint-Gertrudis-Pede, de favoriete plek van Katrien Salens en Arun Luykx, in het spoor van HR-medewerkster An Decock, op zoek naar een geschikte sport: boogschieten, de ontdebelling van de ring, en het verhaal van Stéphanie Batuakuila Mukanya.

ABONNEMENT

Neem een abonnement en krijg alle edities van RandKrant (9 nrs./jaar – niet in januari, juli en augustus) in de bus. Schrijf 15 euro over als je in de Vlaamse Rand woont, 20 euro als je buiten de regio woont.
Rek.nr. BE 58 0910 2113 1679.

Je vindt RandKrant ook in 120 verdeelpunten. Voor de adressen hiervan: zie www.randkrant.be onder 'over ons'.

30 JAAR DE ZIENER (4/9 TOT 9/10)

SPINNEN IN HET BOS (11/9)

LEKKERNIJ UIT IERLAND

Warm soda bread met Ierse boter.

MOOISTE PLEK IN IERLAND

Blessington Lakes in County Wicklow.

MOOISTE HERINNERING

Ons huwelijksfeest.

Verschillen overbruggen

Lisa Van Heel is een en al Iers enthousiasme. Zeker wanneer ze het over het samen leren en leven heeft. 'Het leven is veel te kort om er niet het allerbeste van te maken.'

TEKST Nathalie Dirix • FOTO Filip Claessens

Van Heel woont met haar man en vier jonge kinderen in Sint-Genesius-Rode. Drie jaar geleden ruilde ze haar topjob in de financiële wereld in voor een leven als *professional mom*. Het was een stap die rust bracht in het gezinsleven en haar tegelijkertijd de kans bood om nieuwe zaken te ondernemen, zoals jonge kinderen op een leuke manier de Engelse taal laten ontdekken.

WEG MET DE LABELS

'Ik vind het belangrijk dat onze kinderen ver-

schillende talen spreken. Zo leren ze openstaan voor andere culturen en denkpatronen; een must in onze geglobaliseerde wereld. Zelf groeide ik op in een strenge, katholieke meisjesschool. Het was een heel conservatieve omgeving waar we angstvallig van de jongens werden weggehouden. Mijn leven speelde zich af in een prachtig decor van groene weiden met veel schapen. Ik beleefde er een mooie tijd, maar voelde me ook afgesloten van de werkelijkheid. Ik herinner me nog hoe mijn wereld openging toen ik in Londen naar de universiteit ging. Plots ontmoette ik mensen van verschillende religies en culturen. Het deed me beseffen hoe beperkt mijn wereldbeeld tot dan toe was. Dat mijn kinderen hier dagelijks met andere culturen in contact komen, zie ik als een verrijking. Het leert hen van jongs af aan om voorbij de labels te kijken. Hoe jonger ze het hokjesdenken kunnen loslaten, hoe meer ze met een open blik naar de andere zullen kijken. Op die manier zullen ze er achter komen dat mensen in essentie allemaal hetzelfde willen: een goed en gelukkig leven. Zou het niet een-

FR

SURMONTER LES DIFFÉRENCES

Lisa Van Heel habite à Sint-Genesius-Rode avec son mari et ses quatre jeunes enfants. Il y a trois ans, elle a renoncé à sa haute fonction dans le monde de la finance pour vivre comme une *professional mom*. 'J'estime qu'il est important que nos enfants parlent plusieurs langues. Ils apprennent ainsi à s'intéresser à d'autres cultures et d'autres modes de pensée; c'est devenu incontournable face au phénomène de mondialisation. Je considère comme un enrichissement que mes enfants entrent tous les jours en contact avec d'autres cultures. Cela leur apprend dès leur plus jeune âge à ne pas se cantonner aux étiquettes. Plus ils renoncent tôt à une mentalité cloisonnée, plus ils se tourneront vers les autres avec un esprit ouvert. Ne serait-il pas plus simple de se concentrer sur nos ressemblances et non sur nos différences?'

voudiger zijn te focussen op onze gelijkenissen in plaats van op onze verschillen?'

MEER GEMEENSCHAPPELIJK DAN WE DENKEN

Van Heel spreekt met veel lof over het onderwijs in België. Zou het kunnen dat zij ziet wat wij niet meer zien? 'Ik heb een grote waardering voor het onderwijs dat onze kinderen hier krijgen. Ik heb het dan over de begeleiding van de leerkrachten, de individuele opvolging en de buitenschoolse activiteiten. Naast de hoge kwaliteit van het onderwijs, hou ik van de internationale context van Brussel. België is Europa in het klein. Wat ik echter mis, is het gemeenschapsgevoel. Op sociale bijeenkomsten zie ik vaak dat er zich Nederlandstalige en Franstalige groepjes vormen. Dan komt er bij mij een onweerstaanbare drang naar boven om die groepjes te verbinden.'

Verbinden, het woord is gevallen. 'Een voorbeeld? Ik ben Ierse, mijn man Nederlander. Ik heb een katholieke achtergrond, hij is atheïstisch. Toch beletten die verschillen niet om een eenheid te vormen. Verschillen overbruggen, daar komt het op aan. Het is een kwestie van open met elkaar te zijn, met elkaar in dialoog te gaan en durven zeggen waar het op aan komt. In Ierland doen we dat in de pub, maar waar gebeurt dat in België?'

VOORBEELD GEVEN

In het huis neemt de keuken een centrale plaats in. Van Heel brengt er veel tijd door met haar kinderen om te eten én te discussiëren. 'Ik wil hen waarden meegeven. Kinderen zijn onze toekomst. Hoe zij omgaan met anderen, zal bepalen hoe onze samenleving er morgen zal uitzien. In mijn ouderlijk huis in Ierland stond de deur voor iedereen open. Dat stukje Ierse hartelijkheid wil ik graag verder zetten. Niet alleen omdat ik zelf geniet van een huis vol mensen, maar ook omdat ik overtuigd ben dat je zo het voorbeeld geeft. Als ik op die manier bijdraag aan wat meer verdraagzaamheid in deze wereld, dan ben ik tevreden.'